

SVT VI : B 108

041	kieli	finsweeng
245	nimeke	Kuolemansyyt vuosina 1946-1950
246	rinnakkaisn. swe	Dödsorsaker åren 1946-1950
246	rinnakkaisn. eng	Causes of death in Finland for the years 1946-50
248	osan tiedot	Teksti
248	osan tiedot swe	Text
248	osan tiedot eng	Text
260	julkaisija	Helsinki : [Tilastollinen päätoimisto], 1954
440	sarja fin	Suomen virallinen tilasto 6 : B 108
500	ylänimeke	Väestötilastoa
598	huom.	svt
650	svt aihealue	Väestö - Befolkning - Population
650	tietovuosi	1946-1950
651	alue	Suomi - Finland

July 1954

Statistics

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO—FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

VI
VÄESTÖTILASTOA
B
KUOLEMANSYYT

108
VUOSINA 1946—1950
TEKSTI

VI
BEFOLKNINGSSTATISTIK
B
DÖDSORSAKER

108
ÅREN 1946—1950
TEXT

*CAUSES OF DEATH IN FINLAND
FOR THE YEARS 1946—50
TEXT*

HELSINKI 1954

VI
VÄESTÖTILASTOA
B
KUOLEMANSYYT

108
VUOSINA 1946—1950
TEKSTI

VI
BEFOLKNINGSSTATISTIK
B
DÖDSORSAKER

108
ÅREN 1946—1950
TEXT

*CAUSES OF DEATH IN FINLAND
FOR THE YEARS 1946—50*

TEXT

15886

HELSINKI 1954

Alkusanat

Tämä erillinen selostus kuolemansyistä maassamme viisivuotiskautena 1946—50 perustuu taululiitteisiin, jotka on julkaistu virallisen tilaston VI : B sarjassa n:oina 103—106. Tekstikatsauksen jälkeen julkaistusta taululiitteestä n:o 1 selviävät vuosina 1946—50 keskimäärin sattuneet kuolemantapaukset kuolemansyyn sekä iän ja sukupuolen mukaan keskiikäkiluvun 100 000:ta henkeä kohden ja taululiitteestä n:o 2 kuolemansyyt elinkeinohaaran mukaan samoina vuosina.

Tekstiesityksen on laatinut vt. yliaktuaari K. H. K a h a n p ä ä.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, kesäkuussa 1954.

Förord

Denna separata redogörelse för dödsorsakerna i vårt land under femårsperioden 1946—50 grundar sig på de tabellbilagor, som ha publicerats i serien VI : B av den officiella statistiken under nr:is 103—106. Av tabellbilaga n:o 1, efter textöversikten, framgå inträffade dödsfall enligt dödsorsak samt ålder och kön per 100 000 personer av medelfolkmängden, i medeltal åren 1946—50 och av tabellbilaga n:o 2 dödsorsakerna enligt näringsgren under samma år.

Textöversikten har utarbetats av t. j. överaktuarie K. H. K a h a n p ä ä.

Helsingfors, å Statistiska centralbyrån, i juni 1954.

Valter Lindberg

A. Tunkelo

SISÄLLYS

	Sivu
1. Kuolemantapausten luku	6
2. Kuolintodistukset ja -ilmoitukset ja niiden perusta ...	7
3. Ilmoitettujen kuolemansyiden luotettavuus ja tarkkuus. Otaksuttava ja tuntematon kuolemansyy	11
4. Kuolemansyyt	12
5. Pienten lasten kuolemansyyt	21
Taululitteitä	25

INNEHÅLL

	sid.
1. Antalet dödsfall	6
2. Dödsattesterna och dödsanmälningarna samt grunderna för deras uppgörande	7
3. De uppgivna dödsorsakernas tillförlitlighet och nog- grannhet. Sannolik och obekant dödsorsak	11
4. Dödsorsakerna	12
5. Dödsorsaker bland spädbarn	21
Tabellbilagor	25

CONTENTS

	Page
1. <i>Number of deaths</i>	6
2. <i>Basis of death certificates and of statements of death</i> ...	7
3. <i>Reliability and exactitude of the stated causes of death.</i> <i>Supposed and unknown cause of death</i>	11
4. <i>Causes of death</i>	12
5. <i>Infant deaths by causes of death</i>	21
Tables	25

1. Kuolemantapausten luku.

Seuraavassa tekstiesityksessä selostetaan vuosien 1946—50 aikana tapahtunutta kuolleisuutta ilman kuolemansyynimikettä n:o 8950 »sodassa kuolleet». Viime-mainittuja kuolemantapauksia käsitellään muuhun tekstiin liittyen erikseen sopivissa kohdin.

Seuraavasta asetelmasta selviää siviilikuolemantapausten luku vv. 1946—50.

Vuosi År Year	Miespuolisia Mankön Male	Naispuolisia Kvinnkön Female	Mol. sukup. Bägge könen Both sexes
1946	24 735	20 663	45 398
1947	25 073	21 614	46 687
1948	23 621	20 744	44 365
1949	23 278	21 892	45 170
1950	21 629	19 899	41 528

Kuolemansyynimikkeeseen n:o 8950 »sodassa kuolleet» kuului v. 1946 30 tapausta, v. 1947 19 tapausta, v. 1948 8 tapausta, v. 1949 13 tapausta ja v. 1950 5 tapausta (siitä 1 nainen).

Tämän tekstin ulkopuolelle jäävät tuomioistuimien kuolleiksi julistamat siviilihenkilöt. Heidän lukumääränsä vv. 1946—50 ilmenee seuraavasta asetelmasta.

Civilians declared dead.

Vuosi År Year	Miespuolisia Mankön Male	Naispuolisia Kvinnkön Female	Mol. sukup. Bägge könen Both sexes
1946	202	80	282
1947	281	122	403
1948	276	160	436
1949	285	119	404
1950	397	131	528

Edellisessä vuosien 1941—45 kuolleisuutta käsittelevässä tekstiesityksessä (S. V. T. VI B : 102) julkaistiin siv. 6 ennakkolukuja sodassa kadonneina kuolleiksi julistetuista ryhmiteltyinä sen vuoden mukaan, jona heidät oli julistettu kuolleiksi. Seuraavassa asetelmassa esitetään Tilastollisen päätoimiston saamien tietojen mukaisesti lukuja vuoteen 1951 mennessä sodassa kadonneina kuolleiksi julistetuista katoamisvuoden mukaan.

Military persons reported missing and declared dead.

Vuosi — År Year of disappearance	Miehiä Män Male	Naisia Kvinnor Female	Yhteensä Inalles Total
1941	483	—	¹⁾ 483
1942	174	—	174
1943	86	1	87
1944	2 514	—	2 514
1945	8	—	8

¹⁾ Tähän lukuun sisältyy vuosina 1939 ja 1940 sodassa kadonneista 119 henkilöä. — ²⁾ I denna siffra ingå 119 personer av de under åren 1939 och 1940 i krig försvunna. — ³⁾ Including 119 persons reported missing in the years 1939 and 1940.

1. Antalet dödsfall.

I följande textöversikt redogöres för dödligheten åren 1946—50 med undantag av dödsorsaken n:o 8950, »döda i krig», som endast i några sammanhang i förbigående beröres i anslutning till den övriga texten.

Av följande sammanställning framgår antalet civila dödsfall åren 1946—50.

Miespuolisia Mankön Male	Naispuolisia Kvinnkön Female	Mol. sukup. Bägge könen Both sexes
24 735	20 663	45 398
25 073	21 614	46 687
23 621	20 744	44 365
23 278	21 892	45 170
21 629	19 899	41 528

Dödsorsaksgruppen n:o 8950 »döda i krig» omfattade år 1946 30 fall, år 1947 19 fall, år 1948 8 fall, år 1949 13 fall och år 1950 5 fall (därav 1 kvinna).

Inom ramen för denna översikt behandlas icke civilpersoner, som dödförklarats av domstol. Deras antal åren 1946—50 framgår av följande sammanställning.

I föregående textöversikt, som berörde dödligheten åren 1941—45 (F. O. S. VI B : 102) publicerades på sid. 6 preliminära siffror om i kriget försvunna dödförklarade personer grupperade efter det år, då de dödförklarades. I följande sammanställning presenteras på basen av uppgifter som Statistiska centralbyrån erhållit siffror över i kriget försvunna t. o. m. år 1951 dödförklarade personer efter det år då de försvunnit.

Seuraavasta asetelmasta käyvät selville siviilikuolleisuuden vaihtelut viime vuosikymmeninä laskettuna maassa-asuvan väestön tuhatta henkeä kohden. Luvuista ilmenee kuolleisuus maassa-asuvan väestön 1 000 henkeä kohden. Tämän asetelman lukuihin eivät sisälly kuolleiksi julistetut siviilihenkilöt, jotka katsotaan kuuluvaksi poissaolevaan väestöön. Sen sijaan sisältyvät tähän asetelmaan samoin kuin muihin tämän julkaisun asetelmiin ja tauluihin — kuten edellisenäkin viisivuotiskautena — myös kuolemantapaukset, jotka sattuivat vakinaisesti ulkomailla asuvien ja siis poissaolevaan väestöön kuuluvien henkilöiden keskuudessa.

Deaths per 1 000 mean population (present-in-area).

	1936—40	1941—45 ¹⁾	1946—50	1946	1947	1948	1949	1950
Miespuol. — Mankön — <i>Male</i>	14.2	14.4	12.7	13.6	13.6	12.7	12.3	11.3
Naispuol. — Kvinnkön — <i>Female</i>	12.6	11.7	10.3	10.4	10.7	10.1	10.6	9.5
Mol. sukup. — Bägge könen — <i>Both sexes</i>	13.4	13.0	11.4	11.9	12.1	11.3	11.4	10.4
Kaupungit — Städer — <i>Towns</i>	11.6	12.0	11.0	11.1	11.5	11.0	10.9	10.0
Maaseutu — Landsbygd — <i>Market towns and rural districts</i>	14.0	13.3	11.6	12.2	12.3	11.5	11.6	10.5

¹⁾ Korjattu lukuja. — ²⁾ Korrigerade tal. — ³⁾ Corrected figures.

Ylläolevista lukusarjoista kuvastuu kuolleisuuden yleinen aleneva suunta ja samalla sen voimakas lasku sodan jälkeen. Sota-aika merkitsi miesten koko kuolleisuuden nousua ja myös miesten siviilikuolleisuuden alenemisessa pysähtymistä. Naisten kuolleisuuden aleneva suunta sen sijaan jatkui koko asetelmassa esiintyvänä aikana melkein pysähdyksittä.

Jos kuolemansyryhmä 8950 »sodassa kuolleet» otetaan huomioon, niin ei tämä muuta koko kuolleisuutta 1 000 henkeä kohti vv. 1946—50. Ainoastaan v. 1946 promilleluku miesten osalta nousee 13.6:sta 13.7:ään.

2. Kuolintodistukset ja -ilmoitukset ja niiden perusta.

Kuolemantapauksesta on annettu joko lääkärin laatima *kuolintodistus* tai, jos sellaista ei ole saatavissa, papiston tai siviilirekisteriviranomaisten laatima *kuolinilmoitus*.

Kuolintodistukset on yleensä laadittu joko sairaala- tai lääkärinhoidon tai ruumiinavauksen perusteella, kuolinilmoitusten perustuessa pääasiallisesti omaisten kertomukseen kuoleman aiheuttaneen taudin oireista ja kulusta. Samalla on kuitenkin mainittava, että varsin huomattava osa kuolintodistuksista on laadittu omaisten kertomusten perusteella, kun taas toisaalta kuolintodistusta ei ole voitu saada aivan kaikissa niissä tapauksissa, joissa on turvauduttu lääkärinapuun, joten pieni osa kuolinilmoituksia on itse asiassa laadittu sairaala- tai lääkärinhoidon perusteella.

Kuolintodistusten ja -ilmoitusten lukumäärä vuosina 1938 ja 1946—50 ilmenee seuraavasta asetelmasta.

Death certificates and statements of death.

	1938	1946	1947	1948	1949	1950
Kuolintodistuksia — Dödsattester — <i>Death certificates</i> ...	44 390	42 241	43 938	41 942	43 105	39 517
Kuolinilm. — Dödsanmälningar — <i>Statements of death</i> ...	3 189	3 157	2 749	2 423	2 065	2 011
Yhteensä — Summa — Total	47 579	45 398	46 687	44 365	45 170	41 528

Kuolintodistusten osuus kaikista kuolemantapauksista oli nousussa jo ennen sotia, ollen vuonna 1938 93.3 %. Sota-ajan poikkeuksellisissa oloissa tämä kehitys kuitenkin katkesi, alimmillaan k. o. suhdeluku oli

Av följande sammanställning framgå den civila dödlighetens variationer under de senaste årtiondena. Siffrorna ange antalet dödsfall på 1 000 personer av den i riket bosatta befolkningen. I sammanställningen ingå icke dödförklarade civilpersoner, vilka anses tillhöra den frånvarande befolkningen. Däremot omfattar sammanställningen i likhet med övriga sammanställningar och tabeller i denna publikation — såsom också under föregående femårsperiod — även de dödsfall, som inträffat bland stadigvarande i utlandet bosatta personer, alltså bland personer, som tillhöra den frånvarande befolkningen.

Av ovanstående sifferserier framgår den allmänt sjunkande tendensen i dödligheten samt den starka nedgången efter kriget. Krigstiden medförde en uppgång i hela dödligheten för män och även en stagnation i nedgången av den civila dödligheten för män. Den sjunkande tendensen i kvinnornas dödlighet fortsatte däremot under hela den i sammanställningen behandlade tidrymden så gott som utan avbrott.

Om dödsorsaksgruppen 8950, »döda i krig», medtages, innebär detta icke någon förändring i hela dödligheten på 1 000 personer åren 1946—50. Endast promilletalet för män för år 1946 stiger från 13.6 till 13.7.

2. Dödsattesterna och dödsanmälningarna samt grunderna för deras uppgörande.

Om ett dödsfall lämnas antingen av läkare utfärdad *dödsattest* eller, om sådan icke kan erhållas, av prästerskapet eller civilregistermyndigheterna uppgjord *dödsanmälan*.

Dödsattesterna uppgöras i allmänhet på grundval av sjukhus- eller läkarvård eller obduktion, dödsanmälningarna åter grunda sig i huvudsak på de anhörigas beskrivning av den till döden ledande sjukdomens förlopp och symptom. Dock är att märka, att en rätt betydande del av dödsattesterna har uppgjorts på basen av de anhörigas beskrivning av dödsfallet, medan å andra sidan dödsattest icke har kunnat erhållas i alla de fall, då läkarhjälp har anlitats, varför en liten del av dödsanmälningarna i själva verket äro uppgjorda på basen av sjukhus- eller läkarvård.

Det totala antalet dödsattester respektive dödsanmälningar åren 1938 och 1946—50 framgår av följande sammanställning.

Dödsattesternas andel av alla rapporter om dödsfall uppvissade en stigande tendens redan före kriget och var år 1938 93.3 %. Denna utveckling avbröts dock av de exceptionella förhållandena under krigstiden;

1. Distribution by place of death and by

Läni — Län — County	Kuolleet — Döda — Deaths 1946				Kuolleet — Döda — Deaths 1947			
	kotipaikka- kunnalla inom hemorten at domicile	vieraalla paikka- kunnalla utom hemorten outside domicile	ulkomalla utomlands abroad	yhteensä summa total	kotipaikka- kunnalla inom hemorten at domicile	vieraalla paikka- kunnalla utom hemorten outside domicile	ulkomalla utomlands abroad	yhteensä summa total
Uudenmaan — Nylands	5 291	1 439	89	6 819	5 652	1 439	109	7 200
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	4 826	1 356	109	6 291	5 180	1 331	101	6 612
Ahvenanmaa — Åland	190	64	24	278	199	97	15	311
Hämeen — Tavastehus	3 730	1 261	23	5 014	4 012	1 284	21	5 317
Kymen — Kymmene	1 795	981	12	2 788	1 907	990	24	2 921
Mikkelin — S:t Michels	2 127	497	7	2 631	2 111	539	3	2 703
Kuopion — Kuopio	4 124	1 053	24	5 201	4 124	1 047	23	5 194
Vaasan — Vasa	5 290	1 268	362	6 920	5 299	1 279	351	6 929
Oulun — Uleåborgs	2 961	905	144	4 010	2 975	955	122	4 052
Lapin — Lapplands	1 093	469	74	1 636	1 227	494	44	1 765
Luovutetut alueet — Avträdde områden	—	3 776	34	3 810	—	3 663	20	3 683
Koko maa — Hela riket — Total	31 427	13 069	902	45 398	32 686	13 168	833	46 687
Kaupungit — Städer — Towns	8 037	2 295	171	10 503	8 705	2 221	188	11 114
Maaseutu — Landsbygd — ¹⁾	23 390	10 774	731	34 895	23 981	10 947	645	35 573

¹⁾ Market towns and rural districts.

vuosina 1942 (87.4) ja 1944 (87.7). Sodan jälkeen tapah-
tui paluu normaaliin suhteeseen; vuonna 1945 oli pro-
sentsitiluku 90.7 ja vuonna 1946 93.0. Kuolinilmoituk-
sille jäävä osuus väheni sitten — lukuunottamatta vä-
häistä nousua vuonna 1950 — jatkuvasti: vuonna 1947
laadittiin siten kuolinilmoitukset 5.9 %:sta, vuonna
1948 5.5 %:sta, vuonna 1949 4.6 %:sta ja vuonna 1950
4.8 %:sta kuolintapauksia.

Taulusta n:o 1 selviävät kuolemantapaukset ryhmi-
teltyinä kuolinpaikan mukaan. Suurin osa luovutettu-
jen alueiden rekistereihin merkityn väestön kuoleman-
tapauksista tulevat sarakkeeseen »vieraalla paikkakun-
nalla», koska siirtoväki ennen vuotta 1950 oli yleensä
vielä kirjoilla entisissä seurakunnissaan. Viimeainit-
tuna vuonna siirtoväki oli melkein kokonaan muutta-
nut kirjansa luovutettujen alueiden rekistereistä, joten
sen keskuudessa sattuneet kuolemantapaukset hajau-
tuivat eri läänien osalle tämän väestön nykyisten
asuinpaikkojen mukaan.

Taulusta n:o 2 käy lääneittäin ja koko maan osalta
selville, mihin kuolintodistukset ja ilmoitukset perus-
tuivat. Tähän tauluun samoin kuin tauluun n:o 3 sisäl-
tyvät myös sodan aiheuttamat kuolemantapaukset,
koska niitä ei näissä tauluissa ole voitu saada erilleen.
Ryhmittely on suoritettu ensi sijassa kuolemansyiden
luotettavuutta silmällä pitäen. Sen vuoksi ryhmä »sai-
raalahoitto» käsittää paitsi sairaaloissa kuolleet, myös
välittömästi ennen kuolemaa sairaalahoittoa saaneet.
Ryhmä »lääkärihoito» käsittää sellaiset tapaukset,
joissa lääkäri on todennut kuoleman aiheuttaneen tau-
din riippumatta siitä, onko asianomainen saanut lääkä-
rihoitoa vai ei. Ryhmä »ruumiinavaus» käsittää etu-
päässä sellaiset tapaukset, joissa ei ole turvauttu
ennakkohoittoon; joku osa tästä ryhmästä on kuitenkin
sairaala- tai lääkärihoitoa saaneita.

Sodan jälkeen lääkärihoidon osuus — kuten luon-
nollista on — nousi, niin että se viisivuotiskauden
1946—50 lopulla oli jälleen päässyt ennen sotia vallin-
neeseen tasoon. Sairaalahoidon osuus, joka sota-ajan
lopulla oli osoittanut lievää laskua, nousi myös, mutta
hitaasti, päättyen kuitenkin vuoden 1938 tasoa huomatta-

längst var ifrågavarande relationstal åren 1942 (87.4) och
1944 (87.7). Efter kriget skedde en återgång till det
normala: år 1945 var procenttalet 90.7 och år 1946 93.0.
Dödsanmälningarnas andel minskades sedan — med
undantag av en obetydlig stegring år 1950 — fortgående;
år 1947 uppgjordes dödsanmälning sålunda i 5.9 %,
år 1948 i 5.5 %, år 1949 i 4.6 % och år 1950 i 4.8 %
av dödsfallen.

Tabell nr 1 utvisar dödsfallen grupperade efter döds-
ort. Största delen av dödsfallen bland den befolkning som
var bokförd i de avträdde områdenas register kommer i
kolumnen »utom hemorten», emedan den förflyttade be-
folkningen före år 1950 i allmänhet ännu var kyrkskri-
ven i sina gamla församlingar. Sistnämnda år hade den
förflyttade befolkningen nästan helt och hållet utflyt-
tat från de avträdde områdenas register, varför döds-
fallen bland de förflyttade det året spridde sig över de
olika länen efter ifrågavarande befolknings nuvarande
registreringsorter.

Av tabell nr 2 framgår länsvis varpå dödsattesterna
och -anmälningarna grundat sig. I denna tabell samt i
tabell nr 3 ingå även de dödsfall, som förorsakats av kri-
get, emedan de i dessa tabeller icke kunnat särskiljas
från övriga dödsfall. Grupperingen har i främsta rum-
met skett med hänsyn till dödsorsakernas tillförlitlig-
het. Därför omfattar gruppen »sjukhusvård» utom döda
på sjukhus även personer, som omedelbart före sin död
erhållit sjukhusvård. Gruppen »läkarvård» omfattar
sådana fall, då en läkare fastställt den sjukdom som
lett till döden, vare sig sjukdomen föranlett läkarvård
eller icke. Gruppen »obduktion» omfattar främst sådana
fall, som icke tidigare blivit föremål för vård; en del
av gruppen utgöres dock av fall, som erhållit sjukhus-
eller läkarvård.

Efter kriget ökades läkarvårdens andel — som natur-
ligt är — så att den vid slutet av femårsperioden 1946
—50 åter hade uppnått förkrigsnivån. Sjukhusvårdens
andel, som vid slutet av krigstiden hade uppvisat en
svag nedgång, ökades även, men långsamt, och stannade
vid en nivå, som dock låg betydligt över nivån för år

county in the years 1946—50.

Läni — Län — County	Kuolleet — Döda — Deaths 1948				Kuolleet — Döda — Deaths 1949				Kuolleet — Döda — Deaths 1950			
	kotipaikka- kunnalla inom hemorten at domicile	vieraalla paikka- kunnalla utom hemorten outside domicile	ulkomalla utomlands abroad	yhteensä summa total	kotipaikka- kunnalla inom hemorten at domicile	vieraalla paikka- kunnalla utom hemorten outside domicile	ulkomalla utomlands abroad	yhteensä summa total	kotipaikka- kunnalla inom hemorten at domicile	vieraalla paikka- kunnalla utom hemorten outside domicile	ulkomalla utomlands abroad	yhteensä summa total
Uudenmaan — Nylands	5 419	1 403	101	6 923	5 385	1 329	85	6 799	5 355	1 189	125	6 669
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	4 823	1 368	127	6 318	5 102	1 318	100	6 520	4 912	1 312	120	6 344
Ahvenanmaa — Åland	153	76	21	250	182	79	16	277	158	82	10	250
Hämeen — Tavastehus	3 883	1 191	36	5 110	4 061	1 240	30	5 331	4 240	1 146	37	5 423
Kymen — Kymmene	1 825	970	18	2 813	2 362	933	21	3 316	2 415	747	39	3 201
Mikkelin — S:t Michels	2 095	553	12	2 660	2 182	492	8	2 682	2 117	541	13	2 671
Kuopion — Kuopio	4 039	869	26	4 934	4 029	917	28	4 974	4 176	888	34	5 098
Vaasan — Vasa	4 944	1 111	326	6 381	5 247	1 166	355	6 768	4 953	1 806	387	6 426
Oulun — Uleåborgs	2 964	879	154	3 997	2 984	746	114	3 844	2 836	800	156	3 792
Lapin — Lapplands	1 329	399	13	1 741	1 422	358	24	1 804	1 229	284	32	1 545
Luovutetut alueet — Avträdde områden	—	3 225	13	3 238	—	2 839	16	2 855	—	84	25	109
Koko maa — Hela riket — Total	31 474	12 044	847	44 365	32 956	11 417	797	45 170	32 391	8 159	978	41 528
Kaupungit — Städer — Towns	8 398	2 167	216	10 781	8 703	2 011	177	10 891	8 675	1 369	250	10 294
Maaseutu — Landsbygd — ¹⁾	23 076	9 877	631	33 584	24 253	9 406	620	34 279	23 716	6 790	728	31 234

2. Basis of death certificates and of statements of death.

Läni — Län — County	Ruumiin- avaus Obduktion Autopsy	Sairaala- hoito Sjukhus- vård Hospital	Lääkäri- hoito Läkarvård Medical attendance	Lääkäriin- suo- rittama kuolleen tutkimus Av läkare utförd undersökning av den döda Medical Examination of body by physician	Sairaanhoidajata- ren, kättilön t. m. s. kerto- mus Rapport av sjuksköterska, barnmorska l. dyl. Report by nurse, midwife etc.	Omalsten tai vieraiden hen- kilöiden ker- tomus Rapport av de egna eller främ- mande personer Report by relatives etc.	Yhteensä Summa Total
1946—50 ¹⁾							
Uudenmaan — Nylands	4 506	16 157	9 723	982	154	2 906	34 428
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	1 778	10 294	13 124	760	327	5 812	32 095
Ahvenanmaa — Åland	18	424	594	15	11	304	1 366
Hämeen — Tavastehus	1 036	10 359	9 281	951	218	4 352	26 197
Kymen — Kymmene	418	5 217	5 320	478	163	3 452	15 048
Mikkelin — S:t Michels	295	4 705	3 788	300	105	4 158	13 351
Kuopion — Kuopio	448	7 855	8 615	511	223	7 757	25 409
Vaasan — Vasa	604	9 525	13 495	682	301	8 824	33 431
Oulun — Uleåborgs	345	6 990	5 508	382	339	6 140	19 704
Lapin — Lapplands	176	3 218	2 155	264	74	2 605	8 492
Luovutetut alueet — Avträdde områden	580	5 352	4 207	386	106	3 071	13 702
Koko maa — Hela riket — Total	10 204	80 096	75 810	5 711	2 021	49 381	223 223
Kaupungit — Städer — Towns	5 395	28 491	13 653	1 835	150	4 080	53 604
Maaseutu — Landsbygd — ²⁾	4 809	51 605	62 157	3 876	1 871	45 301	169 619
V. — År 1946	2 151	15 974	14 565	894	485	11 359	45 428
» — » 1947	2 049	16 721	15 680	1 115	458	10 683	46 706
» — » 1948	2 136	15 910	15 243	1 253	400	9 431	44 373
» — » 1949	1 906	16 358	15 853	1 223	351	9 492	45 183
» — » 1950	1 962	15 133	14 469	1 226	327	8 416	41 533
1946—50 ¹⁾							
Uudenmaan — Nylands	13.1	46.9	28.2	2.9	0.5	8.4	100.0
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	5.5	32.1	40.9	2.4	1.0	18.1	100.0
Ahvenanmaa — Åland	1.3	31.0	43.5	1.1	0.8	22.3	100.0
Hämeen — Tavastehus	4.0	39.6	35.4	3.6	0.8	16.6	100.0
Kymen — Kymmene	2.8	34.7	35.3	3.2	1.1	22.9	100.0
Mikkelin — S:t Michels	2.2	35.2	28.4	2.3	0.8	31.1	100.0
Kuopion — Kuopio	1.8	30.9	33.9	2.0	0.9	30.5	100.0
Vaasan — Vasa	1.8	28.5	40.4	2.0	0.9	26.4	100.0
Oulun — Uleåborgs	1.7	35.5	28.0	1.9	1.7	31.2	100.0
Lapin — Lapplands	2.1	37.9	25.3	3.1	0.9	30.7	100.0
Luovutetut alueet — Avträdde områden	4.2	39.1	30.7	2.8	0.8	22.4	100.0
Koko maa — Hela riket — Total	4.6	35.9	34.0	2.5	0.9	22.1	100.0
Kaupungit — Städer — Towns	10.1	53.1	25.5	3.4	0.3	7.6	100.0
Maaseutu — Landsbygd — ²⁾	2.8	30.4	36.7	2.3	1.1	26.7	100.0
V. — År 1946	4.7	35.1	32.1	2.0	1.1	25.0	100.0
» — » 1947	4.4	35.8	33.6	2.4	1.0	22.8	100.0
» — » 1948	4.8	35.8	34.4	2.8	0.9	21.3	100.0
» — » 1949	4.2	36.2	35.1	2.7	0.8	21.0	100.0
» — » 1950	4.7	36.4	34.9	2.9	0.8	20.3	100.0

¹⁾ Including deaths from injuries resulting from operations of war (number 8950 of the Finnish list of causes of death, 1935).

²⁾ Market towns and rural districts.

3. Basis of death certificates

N:o ¹⁾	Kuolemansyy ¹⁾ — Dödsorsak ¹⁾ Cause of death ¹⁾	1946—50			
		Ruuhinaisuus Obduktion Autopsy	Sairaalahoido Hospital	Lääkärinholto Läkaryård Medical attendance	Lääkärin suorittama kuolteen tutkimus Av läkare utförd undersök- ning av den döda Examination of body by physician
I	Vitia primae conformationis. Morbi neonatorum	822	6 169	1 262	90
II	Morbi senectutis	35	6 573	6 496	107
III	Morbi infectionis	1 179	19 495	14 317	166
1000	Typhus abdominalis	8	221	19	1
1010	Paratyphus	5	237	35	—
1060	Variola	—	—	—	—
1080	Morbilli	4	40	63	1
1090	Scarlatina	3	44	7	—
1100	Pertussis	10	154	301	5
1110	Difteria	21	716	125	9
1125	Influenza	4	209	443	8
1150	Gastroenteritis acuta	426	2 253	930	59
1210	Erysipelas	2	98	30	—
1215, 1220	Angina septica. Septicaemia. Pyaemia	140	856	220	7
1230	Poliomyelitis anterior acuta	9	114	38	1
1240	Encephalitis epidemica seu lethargica	7	116	46	1
1250	Meningitis cerebrospinalis epidemica	53	194	45	3
1400	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa	210	10 646	10 291	55
1410—1480	Alit morbi tuberculosis	180	2 471	1 179	6
1520—1530	Syphilis congenita seu acquisita. Lymphogranuloma inguinale	61	275	92	2
	Alit morbi infectionis	36	796	453	8
IV	Morbi systematis haematopoëti et sanguinis et diatheses haemorrhagicae	132	906	497	7
V	Morbi nutritionis et secretionis internae	88	784	435	13
VI	Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum	604	7 985	8 057	234
VII	Morbi organorum circulationis	1 455	13 833	21 997	1 670
VIII	Morbi organorum respirationis	871	5 345	4 941	77
IX	Morbi organorum digestionis	506	3 863	984	36
X	Morbi organorum uropoëticorum	204	1 758	951	3
XI	Morbi organorum genitalium	30	526	278	—
XII	Morbi gravidarum et puerperarum	141	689	98	8
XIII	Morbi ossium et articularum	11	263	237	1
XIV	Morbi systematis cutanei et subcutanei	11	30	8	—
XV	Tumores	725	8 511	13 664	49
XVI	Intoxicaciones chronicae	16	29	17	20
XVII	Mors violenta, non naturalis ²⁾	3 314	3 142	1 437	3 065
A	Casus mortiferi	1 811	2 773	1 197	2 045
B	Suicidium	821	328	231	975
C	Homicidium ²⁾	682	41	9	45
XVIII	Causa mortis ignota, non indicata, male definita	60	195	134	165
	Yhteensä — Summa — Total	10 204	80 096	75 810	5 711

¹⁾ Vuoden 1935 suomalaisen kuolemansyynimistön mukaan. Kuolemansyiden suomenkieliset nimitykset ovat julkaisussa S. V. T. VI B: 103 F. O. S. VI B: 103 i tabellilaga 1.

²⁾ According to the Finnish list of causes of death, approved in the year 1935. — ²⁾ Including deaths from injuries resulting from operations of war

vasti korkeammalle. Ennen sotia sairaalahoidon osuus jäi lääkärihoidon osuutta huomattavasti pienemmäksi. Vuosina 1946—50 sairaalahoidon osuus koko maassa oli jonkin verran suurempi kuin lääkärihoidon osuus. Eri läänien osalta kuitenkin on huomattavia eroja havaittavissa sairaalahoidon ja lääkärihoidon välisessä suhteessa.

Taulusta n:o 3 selviää, miten paljon eri kuolemansyihin kuolleista on saanut sairaala- tai lääkärihoitoa ennen kuolemaansa ja miten paljon on kuollut saamatta asiantuntevaa hoitoa. Eri sarakkeessa on mainittuna niiden tapausten luku, joissa lääkäri on ilmoittanut kuolemansyyn otaksuttavaksi, sekä vastaava osuus kustakin kuolemansyryhmästä (vrt. seur. lukua).

Taulusta käy selvälle, että sairaala- ja lääkärihoitoon on turvauduttu enimmäkseen eräissä tartuntataudeissa,

1938. Före kriget var sjukhusvårdens andel betydligt mindre än läkaryårdens. Åren 1946—50 var sjukhusvårdens andel i hela landet något större än läkaryårdens. De olika länen uppvisa dock betydande differenser i fråga om fördelningen på sjukhusvård och läkaryård.

Tabell nr 3 visar, huru många av de på grund av olika dödsorsaker avlidna som erhållit sjukhus- eller läkaryård före sin död och huru många som avlidit utan att ha erhållit sådan. I en skild kolumn har upptagits antalet fall, i vilka läkaren har anmält dödsorsaken vara sannolik, samt motsvarande andel för varje dödsorsaksgrupp (jmf. följande kapitel).

Av tabellen framgår, att sjukhus- eller läkaryård vanligen har anlitats vid vissa infektionssjukdomar, köns-

and of statements of death.

Oaksuttava kuolemansyy Antaglig dödsorsak Supposed cause of death	Yhteensä Summa Total	1946—50										Yhteensä Summa Total	Oaksuttava kuolemansyy Antaglig dödsorsak Supposed cause of death	%
		Ruuhinaisuus Obduktion Autopsy	Sairaalahoido Hospital	Lääkärinholto Läkaryård Medical attendance	Lääkärin suorittama kuolteen tutkimus Av läkare utförd undersök- ning av den döda Examination of body by physician	Yhteensä Summa Total	Ruuhinaisuus Obduktion Autopsy	Sairaalahoido Hospital	Lääkärinholto Läkaryård Medical attendance	Lääkärin suorittama kuolteen tutkimus Av läkare utförd undersök- ning av den döda Examination of body by physician	%			
	860	2 751	11 954	6.9	51.6	10.5	0.8	7.2	23.0	100.0	53	0.4		
	224	12 321	25 756	0.2	25.5	25.2	0.4	0.9	47.8	100.0	146	0.6		
	260	6 392	41 809	2.8	46.6	34.3	0.4	0.6	15.3	100.0	279	0.7		
	—	2	251	3.2	88.0	7.6	0.4	—	0.8	100.0	4	1.6		
	1	6	284	1.8	83.4	12.3	—	0.4	2.1	100.0	6	2.1		
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	3	72	183	2.2	21.9	34.4	0.6	1.6	39.3	100.0	—	—		
	—	3	57	5.3	77.1	12.3	—	—	5.3	100.0	—	—		
	18	254	742	1.3	20.8	40.6	0.7	2.4	34.2	100.0	6	0.8		
	17	125	993	2.1	72.1	12.6	0.9	1.7	10.6	100.0	14	1.4		
	8	432	1 164	0.3	23.1	38.1	0.7	0.7	37.1	100.0	20	1.7		
	52	1 421	5 141	8.3	43.8	18.1	1.2	1.0	27.6	100.0	33	0.6		
	—	16	141	1.4	66.0	21.3	—	—	11.3	100.0	1	0.7		
	9	129	1 361	10.3	62.9	16.1	0.5	0.7	9.5	100.0	14	1.0		
	1	18	181	4.9	63.0	21.0	0.6	0.6	9.9	100.0	4	2.3		
	—	15	185	3.8	62.7	24.9	0.5	—	8.1	100.0	12	6.5		
	2	48	345	15.4	56.2	13.0	0.9	0.6	13.9	100.0	12	3.5		
	107	2 986	24 295	0.9	43.8	42.4	0.2	0.4	12.3	100.0	53	0.2		
	27	303	4 166	4.3	59.3	28.3	0.1	0.7	7.3	100.0	47	1.1		
	2	13	445	13.7	61.8	20.7	0.4	0.4	3.0	100.0	8	1.8		
	13	569	1 875	1.9	42.5	24.2	0.4	0.7	30.3	100.0	45	2.4		
	4	116	1 662	8.0	54.5	29.9	0.4	0.2	7.0	100.0	17	1.0		
	5	158	1 483	5.9	52.9	29.3	0.9	0.3	10.7	100.0	17	1.1		
	145	4 740	21 765	2.8	36.7	37.0	1.1	0.6	21.8	100.0	144	0.7		
	216	10 361	49 532	2.9	27.9	44.4	3.4	0.5	20.9	100.0	780	1.6		
	116	2 928	14 278	6.1	37.5	34.6	0.5	0.8	20.5	100.0	196	1.4		
	22	526	5 937	8.5	65.1	16.6	0.6	0.4	8.8	100.0	73	1.2		
	8	237	3 161	6.5	55.6	30.1	0.1	0.2	7.5	100.0	23	0.7		
	2	74	910	3.3	57.8	30.6	—	0.2	8.1	100.0	3	0.3		
	14	55	1 005	14.0	68.6	9.7	0.8	1.4	5.5	100.0	8	0.8		
	3	153	668	1.7	39.4	35.5	0.1	0.4	22.9	100.0	4	0.6		
	1	3	53	20.7	56.6	15.1	—	1.9	5.7	100.0	1	1.9		
	77	2 874	25 900	2.8	32.9	52.7	0.2	0.3	11.1	100.0	309	1.2		
	—	24	106	15.1	27.4	16.0	18.9	—	22.6	100.0	1	0.9		
	43	3 397	14 398	23.0	21.8	10.0	21.3	0.3	23.6	100.0	171	1.2		
	39	2 444	10 309	17.6	26.9	11.6	19.3	0.4	23.7	100.0	112	1.1		
	4	855	3 214	25.6	10.2	7.2	30.3	0.1	26.6	100.0	34	1.1		
	—	98	875	78.0	4.7	1.0	5.1	—	11.2	100.0	25	2.9		
	21	2 271	2 846	2.1	6.9	4.7	5.8	0.7	79.8	100.0	46	1.6		
	2 021	49 881	223 223	4.6	35.9	34.0	2.5	0.9	22.1	100.0	2 271	1.0		

taululitteessä 1. — ¹⁾ Enligt den finska dödsorsaksnomenklaturen av år 1935. Dödsorsakernas benämningar på svenska återfinnas i publikationen (number 8950 of the Finnish list of causes of death, 1935).

sukupuolielinten taudeissa, virtsaelinten taudeissa, kasvaimissa, vertamuodostavien elinten, veren ja verenvuototaudeissa sekä aineenvaihdunnan ja sisäerityksen taudeissa. Seuraavina järjestyksessä ovat ruoansulatuselinten taudit, raskaustilan- ja synnytystaudit sekä luuston ja nivelten taudit.

3. Ilmoitettujen kuolemansyiden luotettavuus ja tarkkuus. Otaksuttava ja tuntematon kuolemansyy.

Kuolemansytilaston luotettavuus (vrt. taulua n:o 3) riippuu ratkaisevasti siitä, missä määrin ilmoitetut kuolemansyyt perustuvat lääkärin havaintoihin. Luotettavuus on se tapaus, jossa lääkäri on itse todennut kuolemansyyn joko ennen kuolemaa tapahtu-

sjukdomar, urinorganens sjukdomar, svulster, de blodbildande organens och blodets sjukdomar och blödningsjukdomar samt ämnesomsättningssjukdomar och den inre sekretionens sjukdomar. Därefter följa matsmältningsorganens sjukdomar, havandeskaps- och förlossningsjukdomar samt bensystemets och ledgångarnas sjukdomar.

3. De uppgivna dödsorsakernas tillförlitlighet och noggrannhet. Sannolik och obekant dödsorsak.

Dödsorsaksstatistikens tillförlitlighet (jmf. tabell nr 3) beror i avgörande grad på i vilken utsträckning de uppgivna dödsorsakerna grunda sig på läkares iakttagelser och utlåtanden. Mest tillförlitliga äro de fall, då en läkare själv konstaterat dödsorsaken, antingen

neen hoidon ja tutkimuksen tai kuoleman jälkeen ruumiinavauksen perusteella. Lääkäriin suorittama kuoleen tutkimus, joka useimmissa tapauksissa merkitsee »nähty ruumiina», on rinnastettava lähinnä omaisten tai muiden kertomukseen perustuviin tapauksiin; poikkeuksena ovat tapaturman aiheuttamat kuolemantapaukset.

Lääkäriin toteamat kuolemansyyt (kuolintodistusten ja ilmoitusten peruste: ruumiinavaus, sairaalahoito tai lääkärihoito) muodostivat vuosina 1946—50 keskimäärin 74.5 % mainittuina vuosina ilmoitetuista kuolemantapauksista, siis melkein $\frac{3}{4}$ kaikista; edellisenä viisivuotiskautena — sodan oloissa — oli vastaava prosenttiluku ollut 68.9 (vuonna 1938 67.9 %). Niiden tapausten luku, joissa läänin- ja kaupunginlääkärit olivat merkinneet kuolemansyyntä otaksuttavaksi, väheni vuosina 1946—50 1.0 prosenttiin oltuaan edellisenä viisivuotiskautena 1.9 prosenttia ja vuonna 1938 2.4 prosenttia kaikista kuolemantapauksista. Kokonaan tuntemattomaksi jäi kuolemansyy vuosina 1946—50 — kuten edellisenäkin viisivuotiskautena — keskimäärin 1.3 %:ssa tapauksista (vuonna 1938 1.6 %).

4. Kuolemansyyt.

Yksityiskohtaiset tiedot vuosien 1946—50 kuolleisuudesta on esitetty eri julkaisussa (S. V. T. VI B : 103—106). Yleiskatsauksena esitetään seuraavassa taulussa n:o 4 kuolleet kuolemansyryhmittäin prosentteina kaikista kuolleista ja suhteessa keskväkiluvun 100 000 henkeä kohden.

genom att han vårdat och undersökt patienten före dödsfallet eller på grund av efter dödsfallet verkställd obduktion. Av läkare verkställd undersökning av den döda, som vanligen endast innebär att han sett liket, bör närmast jämnställas med de fall som stöda sig på de anhörigas eller andras beskrivning; undantag utgöra dödsfall till följd av olyckshändelse.

De av läkare konstaterade dödsorsakerna (dödsattesten eller dödsanmälan grundar sig på obduktion, sjukhusvård eller läkarvård) utgjorde åren 1946—50 i medeltal 74.5 % av de under dessa år anmälda dödsfallen, således nästan $\frac{3}{4}$ av alla fall; under föregående femårsperiod — under krigsförhållanden — var motsvarande procenttal 68.9 (år 1938 67.9 %). Antalet fall, i vilka läns- och stadsläkarna hade antecknat dödsorsaken såsom sannolik, minskades åren 1946—50 till 1.0 % av alla dödsfall mot 1.9 % under föregående femårsperiod och 2.4 % år 1938. Dödsorsaken förblev h. o. h. obekant åren 1946—50 — såsom även under föregående femårsperiod — i medeltal i 1.3 % av fallen (år 1938 1.6 %).

4. Dödsorsakerna.

Detaljerade uppgifter om dödligheten åren 1946—50 ha publicerats i skilda tabellsamlingar (F. O. S. VI B: 103—106). Följande tabell, nr 4, är en översikt, i vilken finns uppgifter om döda efter dödsorsaksgrupp i procent av samtliga döda samt i förhållande till 100 000 personer av medelfolkmängden.

4. Deaths by groups of causes of death.

N:o	Kuolemansyy — Dödsorsak Cause of death	Kuolleita maassa-asuvan väestön keskväkiluvun 100 000 henkeä kohden — Döda på 100 000 personer av medelfolkmängden för den i riket bosatta befolkningen Deaths per 100 000 mean population (present-in-area)						% kuolleista i % av döda Percentage distribution		
		1936—40		1941—45 ¹⁾		1946—50		1941 —45	1946 —50	
		M. sp. B. k. Both sexes	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	M. sp. B. k. Both sexes	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female			M. sp. B. k. Both sexes
I	Vitia primae conformationis. Morbi neonatorum	57.7	63.9	44.3	53.7	73.2	50.1	61.1	4.1	5.4
II	Morbi senectutis	163.9	128.5	177.5	154.0	104.7	156.5	131.7	11.9	11.5
III	Morbi infectionis	316.6	352.1	268.9	308.8	262.5	169.5	213.9	23.8	18.7
1400	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa	176.2	203.4	138.5	169.6	163.0	88.9	124.3	13.1	10.9
1410—1480	Alii morbi tuberculosis	29.7	32.4	25.4	28.7	23.9	19.0	21.3	2.2	1.9
IV	Morbi systematis haematopoëticae et sanguinis et diatheses haemorrhagicae	8.7	7.5	9.2	8.4	8.1	8.8	8.5	0.6	0.7
V	Morbi nutritionis et secretionis internae ..	12.8	9.6	11.6	10.6	5.9	9.1	7.6	0.8	0.7
VI	Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum	111.1	100.4	122.1	111.7	93.4	127.7	111.3	8.6	9.3
VII	Morbi organorum circulationis	269.0	312.4	221.8	265.3	290.5	219.5	253.4	20.4	22.2
VIII	Morbi organorum respirationis	106.4	103.5	73.6	88.0	84.5	62.6	73.0	6.8	6.4
IX	Morbi organorum digestionis	39.5	49.0	32.1	40.2	37.5	23.8	30.4	3.1	2.7
X	Morbi organorum uropoëticorum	22.8	22.9	16.9	19.8	18.4	14.2	16.2	1.5	1.4
XI	Morbi organorum genitalium	5.0	8.2	1.9	4.9	8.7	0.9	4.7	0.4	0.4
XII	Morbi gravidarum et puerperarum	9.3	—	16.7	8.7	—	9.8	5.1	0.7	0.5
XIII	Morbi ossium et articulorum	5.5	4.1	5.2	4.7	2.5	4.3	3.4	0.4	0.3
XIV	Morbi systematis cutanei et subcutanei ..	0.7	0.6	0.7	0.6	0.3	0.3	0.3	0.1	0.0
XV	Tumores	114.3	119.5	118.9	119.2	138.3	127.2	132.5	9.2	11.6
7000—7060	Carcinoma	102.8	107.9	107.5	107.7	125.8	115.7	120.5	8.3	10.5
7500—7800	Alii tumores	11.5	11.5	11.4	11.5	12.5	11.5	12.0	0.9	1.1
XVI	Intoxicaciones chronicae	1.0	1.0	0.1	0.5	1.1	0.1	0.5	0.0	0.0
XVII ²⁾	Mors violenta, non naturalis	74.1	131.7	36.8	82.3	119.0	31.6	73.3	6.3	6.4
XVIII	Causa mortis ignota, non indicata, male definita	23.8	25.0	10.4	17.4	20.3	9.3	14.6	1.3	1.3
	Yhteensä — Summa — Total	1 342.2	1 439.9	1 168.7	1 298.8	1 268.9	1 025.3	1 141.5	100.0	100.0

¹⁾ Ilman n:o 8950. — ²⁾ Korjattu lukuja.

¹⁾ Utan n:o 8950. — ²⁾ Korrigerade siffror.

¹⁾ Excluding deaths from injuries resulting from operations of war (number 8950 of Finnish list of causes of death, 1935.) — ²⁾ Corrected figures.

5. Deaths per 100 000 mean population (present-in-area) by county, in the years 1946—50.

Lääni — Län — County	Morbi senectutis II	Morbi infectionis			Morbi systematis nervosi, Morbi mentis, Morbi organorum sensoriorum VI	Morbi organorum circulatoria VII	Morbi organorum respiratoria VIII	Tumores		Alii morbi *)	Yhteensä — Summa Total
		Tuberculosis pulmonum, laryngis, Pleuritis tuberculosa	Alii morbi tuberculosis 1 410- 1 480	Alii morbi infectionis *)				Carinoma 7 000- 7 060	Alii tumores 7 500- 7 800		
1946—50											
Uudenmaan — Nylands	92.0	118.6	10.8	42.5	115.5	255.1	73.5	138.3	14.3	222.3	1 082.9
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	138.1	132.8	17.5	54.0	104.1	259.5	66.4	134.6	12.7	209.5	1 129.2
Ahvenanmaa — Åland	141.8	129.1	23.6	37.3	145.5	305.5	64.5	177.3	23.6	193.6	1 241.8
Hämeen — Tavastehus	120.4	111.1	17.3	52.7	121.3	250.5	64.9	123.9	11.2	211.4	1 084.7
Viipurin — Viborgs	127.0	98.2	15.2	48.4	117.7	278.1	65.6	128.2	10.7	217.5	1 106.6
Mikkelin — S:t Michels	170.4	88.8	17.3	72.3	120.6	312.1	74.4	120.5	9.8	223.9	1 210.1
Kuopion — Kuopio	163.3	110.2	21.4	89.3	105.4	266.5	83.4	101.4	10.2	238.6	1 189.7
Vaasan — Vasa	129.0	147.8	30.2	70.2	115.8	240.5	77.6	116.9	13.0	227.7	1 168.7
Oulun — Uleåborgs	153.3	150.6	34.9	123.8	88.5	202.6	76.0	83.1	11.5	251.2	1 175.5
Lapin — Lapplands	94.0	147.6	45.5	127.2	88.3	161.6	84.4	73.4	8.3	267.4	1 097.7
Luovutetut alueet — Avträdde områden	161.1	124.5	20.4	66.1	126.6	294.3	70.9	146.5	12.0	224.3	1 246.7
Koko maa — Hela riket — Total	131.7	124.3	21.3	68.3	111.3	253.4	73.0	120.5	12.0	225.7	1 141.5
Kaupungit — Städer — Towns	71.4	126.7	12.8	55.7	116.8	263.5	71.7	126.3	14.0	236.3	1 095.2
Maaseutu — Landsbygd — Market towns and rural districts	151.9	123.5	24.1	72.5	109.5	250.0	73.5	118.6	11.3	222.1	1 157.0
V. — År 1946	125.0	154.1	25.7	83.3	106.7	245.3	82.3	113.5	11.0	245.9	1 192.8
» — » 1947	126.9	144.2	24.0	92.5	112.1	257.1	86.1	118.0	12.4	236.5	1 209.8
» — » 1948	134.0	134.0	23.3	62.4	108.4	244.0	68.2	116.7	12.0	231.2	1 134.2
» — » 1949	143.9	112.2	19.5	64.0	113.5	266.4	68.2	123.2	12.7	216.2	1 139.8
» — » 1950	128.6	79.3	14.4	40.6	115.8	253.8	61.3	130.5	11.8	199.8	1 035.9

*) 1 000—1 310, 1 500—1 610. — *) IV, V, IX—XIV, XVI, 8 500, 8 510, 8 900, 8 960, XVIII.

Taulussa n:o 5 esitetään tärkeimpien kuolemansyiden aiheuttamat kuolemantapaukset lääneittäin keskiikäiluvun 100 000 henkeä kohden.

Aikaisemmin (siv. 7) on jo huomautettu siitä, että käsittelynalaisena viisivuotiskautena kokonaiskuolleisuus laski voimakkaasti viisivuotiskaudesta 1941—45. Eri tautiryhmien kohdalla kehitys luonnollisesti kuitenkin on vaihdellut.

Vanhuudentautien osalta on havaittavissa, että näistä taudeista aiheutuneiden kuolemantapausten luku oli vuosina 1946 ja 1947 huomattavasti pienempi kuin edellisen viisivuotiskauden päättyessä, jolloin se oli alempi kuin minään vuosista 1936—44. Vuoden 1946 jälkeen oli k. o. kuolemantapausten luvussa kuitenkin nousua, joka oli erityisen tuntuva vuosina 1948 ja 1949, minkä jälkeen seurasi huomattava lasku. Lukuunottamatta vuotta 1949 kuolleisuus vanhuudentauteihin po. kautena oli alempi kuin edellisen viisivuotiskauden päättyessä.

Tartuntataudeissa on havaittavissa voimakasta laskua. Nimenomaan näiden tautien osalta on kuolleisuuden alenemiseen vaikuttanut uusien lääkeaineiden keksiminen ja sairaanhoidon edistyminen.

Tuberkuloosiin kuolleiden lukumäärä väheni jyrkästi käsittelynalaisena kautena. Vuonna 1946 oli keuhkotautiin kuolleita 5 864, mutta viisivuotiskauden lopussa lukumäärä oli laskenut 3 178:aan. Kaikista kuolemantapauksista keuhkotautiin kuolleita oli siis viisivuotiskauden alussa 12.9 % ja sen lopussa 7.7 %. Keskiikäiluvun 100 000 henkeä kohti oli keuhkotautiin kuolleita vuonna 1946 154.1, vuonna 1947 144.2, vuonna 1948 134.0, vuonna 1949 112.2 ja vuonna 1950 79.3. Miehillä kuolleisuus keuhkotautiin laski po. viisivuotiskautena keskiikäiluvun 100 000 henkeä kohti 201.7:stä 106.3:een

I tabell nr 5 finns uppgifter om döda, som avlidit i de viktigaste dödsorsakerna, efter län på 100 000 av medelfolkmängden.

Tidigare (sid. 7) har påpekats att under den femårsperiod denna undersökning behandlar sjönk den totala dödligheten i betydande grad i jämförelse med femårsperioden 1941—45. Dock har utvecklingen i olika sjukdomsgrupper givetvis varit olika.

Om ålderdomssjukdomarna är att observera att, antalet dödsfall i dessa sjukdomar åren 1946 och 1947 var avsevärt mindre än i slutet av föregående femårsperiod, då denna dödlighet var lägre än under något annat av åren 1936—44. Efter år 1946 förekom dock en ökning av antalet dödsfall i ifrågavarande sjukdomar. Ökningen var särskilt betydande åren 1948 och 1949; därefter följde åter en avsevärd minskning. Med undantag av år 1949 var dödligheten i ålderdomssjukdomar under ifrågavarande period lägre än i slutet av föregående femårsperiod.

Antalet dödsfall i infektionssjukdomar har kraftigt nedgått. Upptäckten av de nya läkemedlen och den förbättrade sjukvården har alldeles speciellt påverkat minskningen av dödligheten i dessa sjukdomar.

Antalet dödsfall i tuberkulos sjönk brant under den period som här behandlas. År 1946 avled 5 864 i lungsjukt men i slutet av femårsperioden hade siffran sjunkit till 3 178. Av samtliga dödsfall utgjorde de i lungsjukt avlidna i början av femårsperioden 12.9 %, i slutet av femårsperioden 7.7 %. Av 100 000 personer av medelfolkmängden avled år 1946 154.1 i lungsjukt, år 1947 144.2, år 1948 134.0, år 1949 112.2 och år 1950 79.3. Männens dödlighet i lungsjukt sjönk under ifrågavarande femårsperiod från 201.7 dödsfall på 100 000 personer av medelfolkmängden till 106.3; motsvarande siffror för

ja naisilla 110.7:stä 54.5:een. Vaikka kuolleisuus on laskenut tuntuvasti ei keuhkotautia sairastavien lukumäärä kuitenkaan ole vastaavasti alentunut. Tähän suuntaan vaikuttaa se, että uudetkaan lääkkeet eivät monessa tapauksessa paranna potilasta täysin terveeksi ja että pienoisröntgenkuvauksella saadaan selville entistä enemmän tautitapauksia.

Muuhun tuberkuloosiin kuin keuhkotautiin kuolleiden luku aleni 978:sta vuonna 1946 576:een vuonna 1950. Kaikista kuolemantapauksista oli muuhun tuberkuloosiin kuolleita k. o. viisivuotiskauden alussa 2.2 % ja sen lopussa 1.4 %. Keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti oli »muuhun tuberkuloosiin» kuolleita vuonna 1946 25.7, vuonna 1947 24.0, vuonna 1948 23.3, vuonna 1949 19.5 ja vuonna 1950 14.4.

Myös muiden tartuntatautien osalta on havaittavissa huomattavia muutoksia. Niinpä tulirokkoon kuolleiden määrä 100 000 henkeä kohti lähinnä penisilliinin ansiosta laski niin, että viisivuotiskautena 1946—50 kuolleisuus oli 0.3 oltuaan viisivuotiskautena 1941—45 vielä 2.2. Käsittelynalaisena kautena oli tulirokkoon sairastuneiden luku erityisen korkea v. 1950 nim. 15 908; lähinnä korkein se oli v. 1949 4 043. Kurkkumätätapausten luku laski suojarokotuksen ansiosta. Vuonna 1946 näitä tapauksia sattui 11 336, v. 1947 6 270, v. 1948 2 805, v. 1949 1 292 ja v. 1950 858. Kuolleisuus keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti oli v. 1946 13.5, v. 1947 7.7, v. 1948 2.5, v. 1949 1.2 ja v. 1950 0.9. Koko viisivuotiskautena 1946—50 kurkkumätäkuolleisuus keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti oli 5.1 oltuaan edellisenä viisivuotiskautena 18.8. Hinkuyskään kuolleita oli keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti käsittelynalaisena viisivuotiskautena 3.8, vv. 1941—45 7.6 ja vv. 1936—40 8.8.

Edelleen mainittakoon, että maha- ja suolitulehdukseen sairastuneiden lukumäärä pysyi viisivuotiskautena 1946—50 korkeana, mihin olivat vaikuttamassa elävänä syntyneiden lasten luvun voimakas kasvu ja ko. kauden alkupuolella vielä heikohko ravintotilanne. Keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti oli tähän tautiin kuolleita v. 1946 28.8, v. 1947 38.1, v. 1948 28.5, v. 1949 20.6 ja 1950 16.1. Koko käsittelynalaisena viisivuotiskautena oli tämä kuolleisuus keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti 26.3 vastaten 27.4 vuonna 1941—45 (vuonna 1938 15.6).

Lavantauti- ja paratyfuskulleisuus on suojarokotuksen vaikutuksesta laskenut. Koko viisivuotiskautena 1946—50 oli lavantautiin kuolleita keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti 1.3 tapausta vastaten 3.2 edellisenä viisivuotiskautena. Paratyfukseen kuolleita oli keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti vuosina 1946—50 1.5 tapausta (vv. 1941—45 2.7).

Ilmoitettujen lapsihalvaustapausten lukumäärä vuosina 1941—50 selviää seuraavasta asetelmasta:

kvinnorna voro 110.7 och 54.5. Även om dödligheten har sjunkit kännbart, har antalet personer som är insjuknade i lungsot dock icke sjunkit i motsvarande grad. Att så är fallet beror bl. a. på att icke ens de nya läkemedlen i alla fall helt kan bota patienten och att genom skärmbildfotografering flere fall än tidigare bli uppdagade.

Antalet avlidna i annan tuberkulos än lungsot sjönk från 978 år 1946 till 576 år 1950. Dödsfallen i »annan tuberkulos» utgjorde i början av ifrågavarande femårsperiod 2.2 % av samtliga döda; motsvarande siffra vid femårsperiodens slut var 1.4 %. På 100 000 av medelfolkmängden kom det år 1946 25.7 dödsfall i »annan tuberkulos», år 1947 24.0, år 1948 23.3, år 1949 19.5 och 1950 14.4.

Också i avseende å andra infektionssjukdomar kan betydande förändringar konstateras. Sålunda sjönk antalet dödsfall i scharlakansfeber på 100 000 personer närmast tack vare penicillinet så att dödligheten under femårsperioden 1946—50 var 0.3, då den under femårsperioden 1941—45 ännu var 2.2. Under den period som här behandlas var antalet i scharlakansfeber insjuknade särskilt stort år 1950, nämligen 15 908; nästhögst var antalet år 1949 4 043. Antalet difterifall sjönk på grund av vaccineringsen. År 1946 var difterifallens antal 11 336, år 1947 6 270, år 1948 2 805, år 1949 1 292 och år 1950 858. Dödligheten på 100 000 av medelfolkmängden var år 1946 13.5, år 1947 7.7, år 1948 2.5, år 1949 1.2 och år 1950 0.9. Under hela femårsperioden 1946—50 var dödligheten i difteri på 100 000 personer 5.1 i jämförelse med 18.8 under föregående femårsperiod. Antalet dödsfall i kikhosta var under undersökningsperioden 3.8 på 100 000 personer, åren 1941—45 7.6 och åren 1936—40 8.8.

Det må vidare nämnas att antalet sjukdomsfall i mag- och tarminflammationer under hela femårsperioden 1946—50 var stort, beroende dels på den stora ökningen av antalet levande födda barn och dels på att näringstillståndet under ifrågavarande periods början ännu var jämförelsevis dåligt. På 100 000 personer var antalet dödsfall i nämnda sjukdomar år 1946 28.8, år 1947 38.1, år 1948 28.5, år 1949 20.6 och 1950 16.1. Under hela den femårsperiod, som här behandlas, var nämnda dödlighet på 100 000 personer av medelfolkmängden 26.3 i jämförelse med 27.4 åren 1941—45 (år 1938 15.6).

Dödligheten i tyfus och paratyfus har på grund av vaccineringsen sjunkit. Under hela femårsperioden 1946—50 var antalet dödsfall i tyfus 1.3 på 100 000 av medelfolkmängden, motsvarande siffra för den föregående femårsperioden var 3.2. Dödsfallen i paratyfus voro åren 1946—50 1.5 på 100 000 personer (åren 1941—45 2.7).

Antalet anmälda fall av barnförlamning under åren 1941—50 framgår av följande sammanställning:

Cases of acute polyomyelitis (1230) in the years 1941—50.

Vuosi År Year	Luku Antal Number	Vuosi År Year	Luku Antal Number
1941	81	1946	248
1942	41	1947	228
1943	210	1948	98
1944	382	1949	241
1945	794	1950	322

Lapsihalvauksesta aiheutuneiden kuolemantapausten lukumäärä ja kuolleisuus 100 000 keskiväkiluvun henkeä kohti vv. 1941—50 ilmenee seuraavasta asetelmasta.

Deaths from acute polyomyelitis (1 230) in the years 1941—50; cases of death and deaths per 100 000 of mean population.

Vuosi År Year	Kuolemantap. Dödsfall Deaths	%/0000
1941—45 keskim. — i medeltal — mean	63	1.7
1946—50 » » »	36	0.9
1941	43	1.2
1942	27	0.7
1943	47	1.3
1944	82	4.9

Influenssaan sairastuneita oli erityisen runsaasti vuosina 1947 ja 1949, jolloin kuolleisuus keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti nousi 9.3:ään ja 14.0:aan, vuosina 1946, 1948 ja 1950 olivat kuolleisuusluvut 1.4, 2.6 ja 1.8 sekä koko po. viisivuotiskautena 6.0 (vv. 1941—45 7.5).

Hengityselinten taudeista mainittakoon, että vuosina 1946 ja 1947 näiden tautitapausten lukumäärä oli vielä huomattavan korkea — tosin alempi kuin edellisen viisivuotiskauden huippuvuosina 1944 ja 1945 — mutta aleni sitten jatkuvasti vuosina 1948, 1949 ja 1950. Kuolleisuus kaikkiaan näihin tauteihin keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti oli siten vuosina 1946 ja 1947 82.3 ja 86.1, vuosina 1948 ja 1949 68.2 sekä vuonna 1950 61.3. Keuhkokuumeekuolleisuus erikseen oli keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti vuonna 1946 68.0, vuonna 1947 71.6, vuonna 1948 55.7, vuonna 1949 54.5 ja vuonna 1950 48.8.

Hermoston taudeista mainittakoon, että kuolleisuus verenvuotoon aivoissa tai aivokalvoissa lisääntyi käsittelynalaisena viisivuotiskautena sekä absoluuttisesti että suhteellisesti edelliseen viisivuotiskautteen verrattuna. Lukuunottamatta vuotta 1946 kuolemantapausten määrä ko. kautena oli huomattavasti suurempi kuin minään vuosista 1941—45. Vuonna 1950 se oli noussut 4 033:een 3 215:stä vuonna 1946. Keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti kuolleisuus aivoverenvuotoon oli v. 1946 84.5, v. 1947 91.0, v. 1948 90.6, v. 1949 96.9 ja v. 1950 92.8.

Sydän- ja muiden verenkiertoelinten tautien suhteellinen osuus kaikista kuolemantapauksista lisääntyi käsittelynalaisena viisivuotiskautena jonkin verran edellisestä viisivuotiskaudesta. Sydäntauteihin kuolleiden määrä keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti aleni sensijaan 216.8:sta vv. 1941—45 205.2:een vv. 1946—50. Kuolleisuus muihin verenkiertoelinten tauteihin pysyi melkein muuttumattomana (vv. 1946—50 48.1 ja vv. 1941—45 48.4).

Kasvaimista mainittakoon, että todettujen syöpätapausten luku on vuosi vuodelta huomattavasti lisääntynyt. Tähän voidaan katsoa vaikuttavan ainakin kaksi syytä. Toisaalta on tautien diagnostisointi tullut tarkemmaksi lääketieteen kehittyessä. Toisaalta taas yhä useammat saavuttavat korkeamman iän kuin aikaisemmin ja vanhemmat henkilöt ovat — kuten tunnettua — syöväälle alttiimpia kuin nuorempiin ikäluokkiin kuuluvat.

Vv. 1946—50 kuoli syöpään kaikkiaan 23 556 henkeä vastaten 20 062 edellisessä viisivuotiskautena. Syöpä-

Antalet dödsfall som förorsakats av barnförlamning samt dödligheten per 100 000 av medelfolkmängden under åren 1941—50 framgår av följande sammanställning.

Vuosi År Year	Kuolemantap. Dödsfall Deaths	%/0000
1945	118	2.2
1946	41	1.1
1947	40	1.0
1948	24	0.6
1949	40	1.0
1950	36	0.9

Antalet insjuknade i influensa var särskilt stort åren 1947 och 1949, då dödligheten på 100 000 personer av medelfolkmängden steg till 9.9 respektive 14.0, för åren 1946, 1948 och 1950 voro dödlighetstalen 1.4, 2.6 och 1.8 samt för hela ifrågavarande femårsperiod 6.0 (åren 1941—45 7.5).

Om andningsorganens sjukdomar må sägas, att antalet insjuknade i dessa sjukdomar ännu åren 1946 och 1947 var rätt betydande — dock lägre än toppsiffrorna under föregående femårsperiod åren 1944 och 1945 — men sjönk sedan fortgående åren 1948, 1949 och 1950. Den sammanlagda dödligheten i dessa sjukdomar på 100 000 personer av medelfolkmängden var sålunda åren 1946 och 1947 82.3 och 86.1, åren 1948 och 1949 68.2 samt år 1950 61.3. Dödligheten skilt för lunginflammation var på 100 000 personer av medelfolkmängden år 1946 68.0, år 1947 71.6, år 1948 55.7, år 1949 54.5 och år 1950 48.8.

Om nervsystemets sjukdomar må nämnas, att dödligheten i hjärnblödning eller hjärnhinneblödning ökade under den femårsperiod som här behandlas såväl absolut som relativt i jämförelse med föregående femårsperiod. Antalet dödsfall under ifrågavarande period var utom år 1946 betydligt större än under något av åren 1941—45. År 1950 hade antalet stigit till 4 033 från 3 215 år 1946. Antalet dödsfall i hjärnblödning på 100 000 personer av medelfolkmängden var år 1946 84.5, år 1947 91.0, år 1948 90.6, år 1949 96.9 och år 1950 92.8.

Proportionen dödsfall i hjärtsjukdomar och andra cirkulationsorganens sjukdomar av samtliga dödsfall ökade i någon mån under den femårsperiod som här behandlas i jämförelse med föregående femårsperiod. Antalet dödsfall i hjärtsjukdomar på 100 000 personer av medelfolkmängden sjönk däremot från 216.8 åren 1941—45 till 205.2 åren 1946—50. Dödligheten i andra cirkulationsorganens sjukdomar förändrades icke mycket (åren 1946—50 48.1 och åren 1941—45 48.4).

Om svulsterna må sägas att antalet konstaterade fall av kräfta ökat betydligt — år för år. Härvid inverkar åtminstone två omständigheter. Å ena sidan har diagnostiseringen blivit noggrannare genom läkarvetenskapens utveckling. Å andra sidan åter uppnår allt flere en högre ålder än tidigare och äldre personer angripas — som bekant — lättare av kräfta än personer som höra till yngre åldersklasser.

Åren 1946—50 dogo sammanlagt 23 556 personer i kräfta mot 20 062 under föregående femårsperiod. Död-

kuolleisuus keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti oli v. 1946 113.5, v. 1947 118.0, v. 1948 116.7, v. 1949 123.3 ja v. 1950 130.6. Viisivuotiskautena 1946—50 oli syöpään kuolleista hiukan yli puolet (50.2 %) naisia. Keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden taas naisten kuolleisuus oli 115.7 ja miesten 125.8. Suurin oli kuolleiden määrä viisivuotisikäryhmässä 65—69, ikäryhmät 60—64 ja 70—74 olivat samaa suuruusluokkaa. Asukaslukuun verrattuna kuolleisuus oli suurin ikäluokassa 75—79, toiseksi suurin ikäluokassa 80—84 ja kolmanneksi ikäluokassa 70—74. Miehillä kuolleisuus oli suurin ikäluokissa 75—79, 70—74 ja 80—84 nim. 1 227.0, 1 179.7 ja 1 042.8, naisilla ikäluokissa 80—84, 75—79 ja 70—74 nim. 994.0, 975.0 ja 812.5.

ligheten i kräfte var på 100 000 personer av medelfolkmängden år 1946 113.5, år 1947 118.0, år 1948 116.7, år 1949 123.3 och år 1950 130.6. Under femårsperioden 1946—50 var något mer än hälften (50.2 %) kvinnor av de i kräfte avlidna. På 100 000 av medelfolkmängden åter var kvinnornas dödlighet 115.7 och männens 125.8. Störst var antalet döda i femårsgruppen 65—69 medan åldersgrupperna 60—64 och 70—74 voro av samma storleksordning. Jämfört med invånarantalet var dödligheten störst i åldersgruppen 75—79, näststörst i åldersgruppen 80—84 och därefter störst i åldersgruppen 70—74. För männen var dödligheten störst i åldersgrupperna 75—79, 70—74 och 80—84, nämligen 1 227.0, 1 179.7 och 1 042.8, för kvinnorna i åldersgrupperna 80—84, 75—79 och 70—74, nämligen 994.0, 975.0 och 812.5.

6. Deaths from diseases of pregnancy and childbirth (XII, 5 500—5 700.)

Vuonna — År — Year	Synnyttäjän ikä, täytettyjä vuosia — Barnaföderskornas ålder, fyllda år — Age, years							Yht.
	—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—	
	Kuolleet 1 000 synnyttäjää kohden ¹⁾ — Döda i ‰ av barnaföderskorna ¹⁾ — Deaths per 1 000 maternities							
1946	(2.3)	1.6	2.2	2.6	4.0	4.7	(13.3)	2.7
1947	(1.4)	1.6	1.5	2.3	3.4	3.5	(9.0)	2.1
1948	(1.1)	1.2	1.2	1.9	2.3	4.1	(4.7)	1.7
1949	(0.7)	0.9	1.0	1.7	3.2	3.4	—	1.6
1950	(0.9)	0.8	1.0	1.3	2.6	4.7	(1.6)	1.5
1946—50	1.2	1.2	1.4	2.0	3.1	4.1	5.8	1.9
1941—45	5.1	3.5	3.4	3.8	4.5	6.5	8.2	4.0
1936—40	5.4	3.5	4.1	4.8	6.2	6.2	9.2	4.7

¹⁾ Sulkuihin on merkitty ne luvut, jotka perustuvat vähempään kuin kymmeneen tapaukseen. — Inom parentes de siffror, som grunda sig på mindre än tio fall.

Taulukosta n:o 6 selviävät raskaustilan ja synnytystauteihin kuolleet 1 000 synnyttäjää kohden ryhmitettyinä iän mukaan vv. 1946—50. Vertauksen vuoksi on esitetty myös viisivuotiskausien 1936—40 ja 1941—45 vastaavat luvut. Suhteellisesti vähiten sattui ko. kuolemantapausta alle 30 vuotiailla. Vuosina 1936—40 ja 1941—45 oli kuolemanvaara näiden tautien kohdalla vielä ollut alle 20-vuotiailla naisilla suurempi kuin 20—29 vuotiailla. Verrattuna viisivuotiskausiin 1936—40 ja 1941—45 aleni äitiyskuolleisuus käsittelyn alaisena viisivuotiskautena kaikissa ikäryhmissä voimakkaasti.

Tapaturmakuolleisuus nousi koko sodan ajan keskeytymättä. Tämä kuolleisuus osoitti vuoden 1945 jälkeen laskevaa suuntaa. Keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden sattui huippuvuonna 1945 86.7 tapaturmaista kuolemantapausta; vuonna 1946 tapahtui lasku 59.2:een, vuonna 1947 55.7:ään, vuonna 1948 55.2:een, vuonna 1949 47.6:een ja vuonna 1950 46.4:ään. Tapaturmien lukua vuosina 1946—50 valaisee taulu n:o 7.

Käsittelynalaisena viisivuotiskautena itsemurhien luku keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden oli koko maassa 16.4, kaupungeissa 22.3 ja maaseudulla 14.5. Edellisenä viisivuotiskautena ko. luvut olivat vastaavasti 16.7, 24.1 ja 14.5. Miesten keskuudessa tapahtui itsemurhia keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden viisivuotiskautena 1946—50 28.1 ja naisten keskuudessa 5.8; edellisenä viisivuotiskautena olivat ko. luvut vastaavasti 28.4 ja 5.9. Näin ollen muutokset ko. luvuissa

Av tabell n:o 6 framgår antalet döda i havandeskaps- och förlossningssjukdomar på 1 000 barnaföderskor, grupperade efter ålder, åren 1946—50. För jämförelsens skull presenteras även motsvarande siffror för femårsperioderna 1936—40 och 1941—45. Relativt taget minst var dödligheten i nämnda sjukdomar i åldern under 30 år. Åren 1936—40 och 1941—45 hade risken att dö för kvinnor i dessa sjukdomar ännu varit mycket större i åldern under 20 år än i åldern 20—29 år. I jämförelse med femårsperioderna 1936—40 och 1941—45 nedgick graviditetsdödligheten starkt i alla åldersgrupper under den femårsperiod som här behandlas.

Dödligheten på grund av olycksfall steg oavbrutet under hela kriget. Denna dödlighet uppvissade efter år 1945 en nedåtgående tendens. På 100 000 personer av medelfolkmängden inträffade under toppåret 1945 86.7 dödsfall på grund av olycksfall; år 1946 inträffade en nedgång till 59.2, år 1947 till 55.7, år 1948 till 55.2, år 1949 till 47.6 och år 1950 till 46.4. Antalet olycksfall under åren 1941—45 framgår av tabell nr 7.

Under den femårsperiod som här behandlas uppgick antalet självmord på 100 000 personer av medelfolkmängden i hela riket till 16.4, i städerna till 22.3 och på landsbygden till 14.5. Under föregående femårsperiod voro ifrågavarande siffror 16.7, resp. 24.1 och 14.5. Bland män begicks 28.1 och bland kvinnor 5.8 självmord på 100 000 personer av medelfolkmängden under femårsperioden 1946—50, under föregående femårsperiod voro motsvarande siffror 28.4 och 5.9. Så-

7. Deaths from accidents in the years 1946—50.

Kuolemansyy — Dödsorsak Cause of death	Vuosi — År — Year									
	1946		1947		1948		1949		1950	
	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female
8500 Submersio	549	112	450	113	514	114	447	101	395	99
8520 Combustio	76	50	65	54	60	41	59	32	49	53
8530 Congelatio	14	3	19	1	11	3	7	3	4	2
8570 Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	751	265	757	238	779	251	658	238	636	264
8580 Vulnus punctum, incisum, scissum	12	1	11	6	15	3	8	3	12	1
8590 Vulnus sclopetarium	80	15	64	2	64	7	43	2	36	1
8600 Intoxicatio acuta	148	42	186	52	133	30	108	30	143	43
¹⁾ Alii casus mortiferi	91	46	91	39	93	41	111	38	94	27
Yhteensä — Summa — Total	1 721	534	1 643	505	1 669	490	1 441	447	1 369	490

¹⁾ 8 510, 8 540, 8 550, 8 560, 8 602, 8 604, 8 606, 8 610, 8 650.

viisivuotiskautena 1946—50 olivat edelliseen viisivuotiskauteen verrattuna hyvin pieniä. Taulu n:o 8 osoittaa itsemurhan tehneiden lukua itsemurhatavan ja iän mukaan.

lunda förändrades siffrorna för femårsperioden 1946—50 i jämförelse med föregående femårsperiod mycket litet. Tabell nr 8 visar antalet personer, som begått självmord, fördelade efter sätet, på vilket självmordet utförts, och efter ålder.

8. Suicides in the years 1946—50.

N:o	Kuolemansyy — Dödsorsak Cause of death	—24 v. — år — years		25—64 v. — år — years		65— v. — år — years		Yhteensä — Summa — Total			
		Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Kaupungit Städer Towns	Maa-seutu Lands- bygd — ²⁾
		1946—50									
8 700	Submersio	27	12	120	79	15	17	162	108	75	195
8 710	Strangulatio	114	22	897	151	136	21	1 147	194	398	943
8 720	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	30	11	132	36	5	5	167	52	94	125
8 730	Vulnus punctum, incisum, scissum	5	1	54	4	14	2	73	7	25	55
8 740	Vulnus sclopetarium	218	14	548	16	38	—	804	30	238	596
8 750	Veneficium	19	29	153	147	6	9	178	185	233	130
8 790	Alii modi suicidii	15	1	69	14	8	—	92	15	28	79
	Yhteensä — Summa — Total	428	90	1 973	447	222	54	2 623	591	1 091	2 123
	V. — År 1946	75	20	393	84	43	9	511	113	212	412
	» — » 1947	86	13	402	112	53	17	541	142	224	459
	» — » 1948	91	21	390	83	45	6	526	110	219	417
	» — » 1949	86	11	388	79	42	15	516	105	223	398
	» — » 1950	90	25	400	89	39	7	529	121	213	437

²⁾ Market towns and rural districts.

Murhia ja tappoja (lukuunottamatta kuolemansyynimikettä 8950, »sodassa kuolleet») oli kunakin vuosista 1946—50 keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden 4.8, 4.3, 4.7, 3.4 ja 3.4 sekä koko viisivuotiskautena 1946—50 4.1. Toisen sotamme päätyttyä murhien lukuisuus edelleen kohosi. V. 1945 tapahtui vielä 6.9 murhaa keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohti, mutta sen jälkeen murhien luku asukasluvuun verrattuna osoitti laskevaa suuntaa tasaantuen vuosina 1949 ja 1950. Vuonna 1945 murhien määrä oli vielä 259, mutta laski seuraavana vuonna 173:een; v. 1947 murhia oli 165, v. 1948 182, v. 1949 136 ja seuraavana vuonna 135.

Koko ryhmässä »väkivaltainen ja luonnoton kuolema» oli siviilikuolleisuus keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden v. 1946 81.1, v. 1947 76.0, v. 1948 76.1, v. 1949 68.3, v. 1950 56.4 ja koko käsittelyalaisena viisivuo-

I gruppen mord och dråp (med undantag av dödsorsaksnummer 8950 »döda i krig») uppgick antalet dödsfall på 100 000 personer av medelfolkmängden i hela riket under vart och ett av åren 1946—50 till 4.8, 4.3, 4.7, 3.4 och 3.4 samt under hela femårsperioden 1946—50 till 4.1. Sedan vårt andra krig slutat steg antalet mord fortgående. År 1945 begicks ännu 6.9 mord på 100 000 personer av medelfolkmängden, men därefter uppvissade antalet mord i jämförelse med folkmängden en sjunkande tendens; åren 1949 och 1950 upphörde nedgången och läget stabiliserades. År 1945 var antalet mord ännu 259, men nedgick följande år till 173; år 1947 var antalet mord 165, år 1948 182, år 1949 136 och följande år 135.

I hela gruppen »väldsam och onaturlig död» var den civila dödligheten på 100 000 personer av medelfolkmängden år 1946 81.1, år 1947 76.0, år 1948 76.1, år 1949 68.3, år 1950 56.4 och för hela undersöknings-

9. Deaths by age and by cause of death.

N:o	Kuolemansyy — Dödsorsak Cause of death	Allamainitun ikäisistä kuolleet Döda vid nedannämnda åldrar fördelade Percentage distribution of deaths by principal			
		0 v. — år year	1—14 v. — år years	15—29 v. — år years	30—44 v. — år years
1946—50					
II	Morbi senectutis	—	—	—	—
1400	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa	0.6	6.7	45.5	33.2
1410—1480	Alii morbi tuberculosis	2.2	15.8	5.7	2.3
1)	Alii morbi infectionis	26.4	21.7	4.8	3.4
VI	Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum	4.0	4.9	3.5	5.0
VII	Morbi organorum circulationis	(0.03)	2.4	4.8	13.8
VIII	Morbi organorum respirationis	17.2	11.1	2.2	3.2
7000—7060	Carcinoma	—	0.2	0.7	7.1
7500—7800	Alii tumores	0.1	2.0	1.6	1.8
XVII 2)	Mors violenta, non naturalis	1.2	24.0	20.4	16.9
3)	Alii morbi	48.3	11.2	10.8	13.3
	Yhteensä — Summa — Total	100.0	100.0	100.0	100.0

1) 1 000—1 310 ja 1 500—1 610. — 2) paitsi — utom — excluding 8 950. — 3) I, IV, V, IX—XIV, XVI ja XVIII.

tiskautena 73. s. Mikäli »sodassa kuolleet» huomioidaan oli edellämäinotussa kuolemansyyryhmässä kuolemantapauksia keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden v. 1946 81.9, v. 1949 68.6 ja koko viisivuotiskautena 1946—50 73.7; vuosina 1947, 1948 ja 1950 ovat suhdet luvut samat kuin siviilikuoilleisuudessa.

Kuolemansyyt iän mukaan valaisee kolme eri taulua. Näistä taulussa n:o 9 esitetään tärkeimpien kuolemansyiden aiheuttamat kuolemantapaukset määrättyissä ikäryhmissä prosentteina kaikista samassa iässä kuolleista ja eri kuolemansyihin määrättyissä iässä kuolleet prosentteina saman kuolemansyyn kaikkiaan aiheuttamista kuolemantapauksista. Tässä selostuksessa on joissakin yhteyksissä viitattu jo muutamia ikäsuhteista johtuviin eroavaisuuksiin. Mainittakoon tässä, että taulukossa n:o 9 keuhkotautikuolemantapaukset käsittelyalaisena viisivuotiskautena verrattuna vv. 1941—45 vähenivät erityisesti 15—29 vuotiailla; sen sijaan ne lisääntyivät jonkin verran 45—49 vuotiailla ja huomattavasti sitä vanhemmilla. »Muiden tartuntatautiin» aiheuttamien kuolemantapauksien osuus kaikista näihin tauteihin kuolleista lisääntyi edellisestä viisivuotiskaudesta voimakkaasti alle 1-vuotiailla, mutta väheni huomattavasti 1—14 vuotiailla; muissa ikäluokissa — paitsi yli 59-vuotiailla — oli havaittavissa näiden kuolemantapausten vähennystä. Hengityselinten tautien kuolemantapausten osalta oli havaittavissa huomattavaa lisäystä alle 1-vuotiailla ja yli 59-vuotiailla, sen sijaan huomattavaa vähennystä 1—14 vuotiailla.

Taulusta n:o 10 selviää yksityiskohtaisemmin imeväisikäisten, leikki-ikäisten (1—6-vuotiaitten), kouluikäisten (7—14 vuotiaitten), nuorukaisikäisten (15—19 vuotiaitten), 20—59 vuotiaitten ja sitä vanhempien kuolemantapaukset eri kuolemansyiden kohdalta prosentteina kaikista näiden ikäryhmien keskuudessa satuneista kuolemantapauksista.

Liitteenä tähän tekstikatsaukseen esitetään taulu (taulu liite n:o 1, siv. 26), josta selviävät vuosina 1946—50 keskimäärin sattuneet kuolemantapaukset kuolemansyyn sekä iän ja sukupuolen mukaan keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden. Mainittakoon, että ve-

perioden 73. s. Om även gruppen »döda i krig» beaktas, uppgick antalet dödsfall i »väldsam och onaturlig död» på 100 000 personer av medelfolkmängden år 1946 till 81.9, år 1949 till 68.6 och under hela femårsperioden 1946—50 till 73.7; åren 1947, 1948 och 1950 voro relationstalen desamma som för den civila dödligheten.

Dödsorsakerna efter ålder framgå av tre tabeller. Av dem visar tabell nr 9 för olika åldersgrupper dödsfallen i de viktigaste dödsorsakerna i procent av hela antalet i samma ålder avlidna samt för olika dödsorsaker de i en viss ålder avlidna i procent av samtliga dödsfall till följd av samma dödsorsak. I några fall har i denna redogörelse redan hänvisats till vissa olikheter i sjukdomars framträdande, som bero på åldern. Det må nämnas, att antalet dödsfall i lungsot i tabell nr 9 under den femårsperiod som här behandlas i jämförelse med åren 1941—45 nedgick speciellt bland personer i åldern 15—29 år; däremot ökade antalet sådana dödsfall något i åldern 45—49 år och betydligt i åldern däröver. Andelen dödsfall i »andra infektionssjukdomar» av det totala antalet döda i dessa sjukdomar ökade i jämförelse med föregående femårsperiod kraftigt bland 1-åringarna, men minskades betydligt bland personer i åldern 1—14 år; i andra åldersklasser — förutom bland personer i åldern över 59 år — kan en nedgång konstateras i antalet dödsfall i »andra infektionssjukdomar». Med avseende på andningsorganens sjukdomar observerades en betydlig ökning bland barn under ett år och bland personer i åldern över 59 år, däremot inträffade en betydlig minskning bland personer i åldern 1—14 år.

Av tabell n:o 10 framgår mera detaljerat för spädbarn, barn i lekåldern (1—6 år), barn i skolåldern (7—14 år), barn i ynglingåldern (15—19 år), 20—59-åringar och 60 år fyllda antalet dödsfall till följd av olika dödsorsaker i procent av samtliga dödsfall i resp. åldersgrupper.

Bland tabellbilagorna till denna textöversikt finns en tabell (tabellbilaga nr 1, sid. 26), varav framgå de under åren 1946—50 inträffade dödsfallen, i medeltal efter dödsorsak samt ålder och kön på 100 000 personer av medelfolkmängden. Det må nämnas, att antalet per-

in percentage, average numbers for the years 1946—50.

tärkeimpiin kuolemansyihin, % enligt viktigaste dödsorsaker, i % causes of death for different age groups			Tärkeimpiin kuolemansyihin kuolleista allamainitun ikäisiä, % Döda enligt viktigaste dödsorsaker vid nedannämnda åldrar, i % Percentage age distribution of deaths from different causes of death						
45—59 v. — år years	60— v. — år years	Yhteensä Summa Total	0 v. — år year	1—14 v. — år years	15—29 v. — år years	30—44 v. — år years	45—59 v. — år years	60— v. — år years	Yhteensä Summa Total
0.1	22.6	11.5	—	—	—	—	0.2	99.8	100.0
15.8	3.5	10.9	0.6	3.0	29.1	27.7	23.1	16.5	100.0
0.8	0.2	1.9	14.1	40.5	21.2	11.2	7.1	5.9	100.0
2.5	1.4	6.0	53.6	17.3	5.6	5.3	6.7	11.5	100.0
9.0	13.5	9.8	5.0	2.4	2.5	4.6	14.7	70.8	100.0
28.6	31.2	22.2	(0.02)	0.5	1.5	5.6	20.6	71.8	100.0
4.7	5.1	6.4	32.7	8.3	2.3	4.5	11.8	40.4	100.0
18.6	13.5	10.6	—	0.1	0.5	6.1	28.0	65.3	100.0
1.8	0.7	1.0	1.6	9.1	10.4	15.5	27.6	35.8	100.0
7.2	2.0	6.4	2.3	17.8	22.1	23.9	17.8	16.1	100.0
10.9	6.3	13.3	44.0	4.0	5.7	9.0	13.0	24.3	100.0
100.0	100.0	100.0	12.1	4.8	7.0	9.1	15.9	51.1	100.0

10. Deaths by age and by causes of death, average numbers for the years 1946—50.

N:o	Kuolemansyy ja ikä Dödsorsak och ålder Causes of death and age	Kuoleman- tapauksia Dödsfall Deaths %	N:o	Kuolemansyy ja ikä Dödsorsak och ålder Causes of death and age	Kuoleman- tapauksia Dödsfall Deaths %
	0-vuotiaat — Under 1 år Under 1 year of age		1110	Diphtheria	3.5
			2360	Diabetes mellitus	2.9
0150	Debilitas congenita. Partus praematurus	29.8	4040	Appendicitis	2.7
1150	Gastroenteritis acuta	16.4	3520	Bronchopneumonia. Bronchitis capillaris	2.3
3520, 3530	Bronchopneumonia. Bronchitis capillaris. Pneumonia crouposa	16.1	3020	Endocarditis chronica. Vitia valvularum cordis	2.2
1400—1480	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa. Alii morbi tuberculosis	11.7	8590	Vulnus sclopetarium	1.9
	Vitia primae conformationis	6.4	1220	Septicaemia. Pyaemia	1.3
0001	Laesiones intra partum	5.2		Alii morbi	38.6
0250	Aliae causae mortis neonatorum	2.8		Yhteensä — Summa — Total	100.0
0300	Alii morbi infectionis	2.8			
1610	Eclampsia infantum	2.7		15—19 vuotiaat — år — years	
2640	Pertussis	2.0	1400	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa	40.6
1100	Septicaemia. Pyaemia	1.8		Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	6.3
1220	Alii morbi	2.8	8570	Submersio	5.5
	Yhteensä — Summa — Total	100.0		Tuberculosis meningum, cerebri	3.9
				Appendicitis	1.8
	1—6 vuotiaat — år — years			Tuberculosis miliaris	1.7
	Bronchopneumonia. Bronchitis capillaris. Pneumonia crouposa	13.0	1110	Diphtheria	1.5
1410	Tuberculosis meningum cerebri	12.7	8590	Vulnus sclopetarium	1.4
8500	Submersio	10.5	2360	Diabetes mellitus	1.4
1110	Diphtheria	6.8	1220	Septicaemia. Pyaemia	0.8
1150	Gastroenteritis acuta	5.4		Alii morbi	35.1
8570	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	5.1		Yhteensä — Summa — Total	100.0
	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa	4.0			
1400	Combustio	3.2	1400	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa	26.5
8520	Tuberculosis miliaris	2.8	3030	Morbi myocardii	8.4
1450	Pertussis	2.5	3035	Morbi arteriarum coronarium cordis. Angina pectoris	5.6
1100	Alii morbi infectionis	2.1		Haemorrhagia cerebri, meningum ...	4.8
1610	Alii morbi	31.9	2600	Carcinoma ventriculi	4.3
	Yhteensä — Summa — Total	100.0	7010	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	3.8
			8570	Endocarditis chronica. Vitia valvularum cordis	2.6
	7—14 vuotiaat — år — years		3020	Bronchopneumonia. Bronchitis capillaris. Pneumonia crouposa	2.3
8500	Submersio	14.8	3520, 3530	Nephropathia chronica	2.0
1400	Tuberculosis pulmonum, laryngis. Pleuritis tuberculosa	13.1		Submersio	1.8
1410	Tuberculosis meningum cerebri	9.0	8500	Alii morbi	37.9
8570	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	7.7		Yhteensä — Summa — Total	100.0

5. Pienten lasten kuolemansyyt.

Tuhatta elävänä syntynyttä kohden laskien saadaan vuotta nuorempina kuolleista seuraava asetelma. Asetelmassa esiintyviin suhdelukuihin nähden on kuitenkin syytä huomauttaa, että niiden vertailukelpoisuutta vähentävät syntyneisyyden vaihtelut, koska osa kuolleista pikkulapsista kuuluu edellisenä vuonna syntyneisiin eikä kyseessä olevan vuoden, joita käytetään vertailukohteena.

Deaths 0—1 years per 1 000 live births.

	1936—40	1941—45	1946—50	1946	1947	1948	1949	1950
Miespuoliset — Mankön — <i>Male</i>	79.3	67.1	57.4	62.1	64.6	58.5	52.8	48.5
Naispuoliset — Kvinnkön — <i>Female</i>	63.8	55.3	45.9	50.0	52.0	45.0	43.5	38.7
Molemmat sukupuolet — Bägge könen — <i>Both sexes</i>	71.8	61.4	51.9	56.2	58.5	51.9	48.3	43.5
Aviolapset — Barn inom äktenskapet — <i>Legitimate</i>	59.2	50.3	55.0	56.8	50.3	46.6	42.0
Aviottomat — Barn utom äkt. — <i>Illegitimate</i>	92.3	78.4	75.5	87.1	80.6	76.5	71.2
Kaupungit — Städer — <i>Towns</i>	61.1	55.0	47.6	50.4	56.7	49.3	43.6	36.0
Maaseutu — Landsbygd — <i>Market towns and rural districts</i>	73.9	63.2	53.1	58.1	59.0	52.7	49.6	45.7

Eri lääneissä on pienten lasten kuolleisuus ollut seuraava:

Deaths 0—1 years per 1 000 live births.

Lääni — Län — <i>County</i>	1936—40	1941—45	1946—50	1946	1947	1948	1949	1950
Uudenmaan — Nylands	52.6	51.7	43.3	47.6	48.6	44.6	41.3	32.1
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	56.2	47.8	45.6	50.2	52.4	45.0	42.8	36.9
Ahvenanmaa — Åland	44.6	47.4	27.7	20.0	31.6	23.4	38.4	27.1
Hämeen — Tavastehus	57.7	50.3	44.3	44.7	54.4	46.2	41.0	34.8
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾	84.1	61.8	45.4	44.4	57.6	43.1	43.8	39.0
Mikkelin — St: Michels	69.6	57.7	51.1	59.4	57.2	51.6	45.4	42.3
Kuopion — Kuopio	81.8	68.0	59.2	68.2	61.7	61.9	54.7	49.8
Vaasan — Vasa	68.1	60.7	49.3	56.8	57.0	46.5	46.5	41.6
Oulun — Uleåborgs }	91.6	76.4	67.9	76.2	73.6	69.5	58.5	62.8
Lapin — Lapplands }		106.5	67.9	66.8	78.1	64.7	67.6	62.3
Luovutetut alueet — Avträdda områden	56.6	56.6	59.2	56.4	51.1	.

¹⁾ Ennen vuotta 1946 Viipurin lääni. — Före år 1946 Viborgs län. — Prior to the year 1946 county of Viipuri.

Imeväiskuolleisuus oli viisivuotiskautena 1946—50 huomattavasti pienempi kuin kahtena edellisenä viisivuotiskautena. Kunakin vuosista 1946—50 olivat ko. kuolleisuusluvut seuraavat: v. 1946 56.2 ‰, v. 1947 58.5 ‰, v. 1948 51.9 ‰, v. 1949 48.3 ‰ ja v. 1950 43.5 ‰. Vaikkakin imeväiskuolleisuus siis meillä on jatkuvasti alentunut, se on kuitenkin vielä huomattavan korkea verrattuna naapurimaamme Ruotsin imeväiskuolleisuuteen. Niinpä imeväiskuolleisuus siellä oli esim. v. 1941 32.7 ‰, v. 1946 23.4 ‰ ja v. 1950 18.1 ‰.

Imeväiskuolleisuutta valaisevat tarkemmin taulut 12, 13 ja 14. Taulu n:o 12 osoittaa alle 1-vuotiaitten tärkeimpien kuolemansyyden kuolleisuusluvut, siis kuolleiden lukumäärän verrattuna 1 000 elävänä syntyneeseen. Kuten edellisenäkin viisivuotiskautena kuolleisuus oli suurin kehitysvirheiden aiheuttamien ja vastasyntyneiden tauteihin (vv. 1941—45 24.4 ‰). Ko. tauteihin kuolleiden lukumäärä lisääntyi käsittelynalaisena viisivuotiskautena ensi sijassa sodanjälkeisen suuren syntyneisyyden vuoksi. Alle vuoden vanhana kuoli p.o. tauteihin v. 1946 2 549, v. 1947 2 448, v. 1948 2 461,

5. Dödsorsaker hos spädbarn.

Antalet döda i åldern under 1 år i förhållande till 1 000 levande födda framgår av följande sammanställning. Om de i sammanställningen anförda siffrorna bör dock påpekas, att deras jämförbarhet minskas av fluktuationerna i nativiteten, emedan en del av de under året avlidna spädbarnen äro barn som fötts under föregående år och icke tillhöra det ifrågakarande årets födelsekull.

I de olika länen har spädbarnsdödligheten gestaltat sig på följande sätt:

Spädbarnsdödligheten var under femårsperioden 1946—50 betydligt lägre än under de två föregående femårsperioderna. Under vart och ett av åren 1946—50 voro ifrågakarande dödlighetssiffror följande: år 1946 56.2 ‰, år 1947 58.5 ‰, år 1948 51.9 ‰, år 1949 48.3 ‰ och år 1950 43.5 ‰. Ehuru spädbarnsdödligheten hos oss sålunda fortgående har sjunkit, är den dock ännu rätt hög i jämförelse med spädbarnsdödligheten i vårt grannland Sverige. Sålunda var spädbarnsdödligheten där t. ex. år 1941 32.7 ‰, år 1946 23.4 ‰ och år 1950 18.1 ‰.

Spädbarnsdödligheten belyses mera detaljerat i tabellerna 12, 13 och 14. Tabell nr 12 innehåller mortalitetssiffror för de viktigaste dödsorsakerna bland barn i åldern under 1 år, d. v. s. antalet döda i förhållande till 1 000 levande födda. Såsom också under föregående femårsperiod var dödligheten störst i sjukdomar, som förorsakades av bildningsfel samt i sjukdomar hos nyfödda (år 1941—45 24.4 ‰). Antalet döda i nämnda sjukdomar ökade under den femårsperiod som här behandlas i främsta rummet på grund av den höga nativiteten efter kriget. I åldern under 1 år dog i ifråga-

v. 1949 2 341 ja v. 1950 2 063 lasta; viisivuotiskautena 1946—50 oli vastaava luku keskimäärin 2 372 ja sitä edellisessä viisivuotiskautena 1 965. Toisella sijalla oli nyt äkillinen maha- ja suolitulehdus, joka edellisessä viisivuotiskautena oli ollut kolmannella sijalla. Ero tämän taudin kuolleisuusluvussa edelliseen viisivuotiskauteen verrattuna oli hyvin pieni (vv. 1946—50 8.5 ‰ ja vv. 1941—45 8.8 ‰; vrt. siv. 14). Keuhko-kuumeikuolleisuus, joka aikaisemmin oli ollut toisella sijalla, oli käsittelynalaisena viisivuotiskautena kolmannella sijalla; tuhatta elävänä syntynyttä kohden lasketuna se oli edellisestä viisivuotiskaudesta alentunut 9.7 ‰:sta 8.3 ‰:een. Neljäntenä ryhmänä olivat — kuten aikaisemminkin — »muut tartuntataudit», mutta tuhatta elävänä syntynyttä kohden lasketuna niiden aiheuttamien kuolemantapausten luku oli laskenut 8.6 ‰:sta 5.2 ‰:een. Pikkulasten kouristuksista johtuva kuolleisuus aleni 2.2 ‰:sta vv. 1941—45 1.4 ‰:een käsittelynalaisena viisivuotiskautena.

12. Infant deaths (under one year of age) per 1 000 live births.

N:o	Kuolemansyy — Dödsorsak Cause of death	Mp. Mk. Male	Np. Kvk. Female	Mol. sp. B. k. Both sexes	Aviolasia Äkta Legitimate	Aviottomia Oäkta Illegitimate
1946—50						
I	Vitia primae conformationis. Morbi neonatorum	25.2	20.0	22.6	22.0	34.2
1150	Gastroenteritis acuta	9.4	7.6	8.5	8.2	14.4
1400—1480	Morbi tuberculosis	1.4	1.4	1.4	1.4	1.3
1)	Alii morbi infectionis	5.4	4.9	5.2	5.1	6.5
2640	Eclampsia infantum	1.6	1.1	1.4	1.3	2.3
3520, 3530	Pneumonia	9.3	7.3	8.3	8.2	10.4
4030	Atrophia infantum	0.5	0.4	0.5	0.4	1.0
8800	Infanticidium	0.2	0.1	0.2	0.0	2.7
2)	Alii morbi	3.8	2.6	3.2	3.1	4.8
XVIII	Causa mortis ignota, non indicata, male definita	0.6	0.5	0.6	0.6	0.8
	Yhteensä — Summa — Total	57.4	45.9	51.9	50.3	78.4

Taulussa n:o 13 on esitetty tärkeimpien pienten lasten kuolemansyyden aiheuttamat kuolemantapaukset keskimäärin kutakin vuoden kuukautta ja 100 000 elävänä syntynyttä kohden. Vuodenajan vaihtelut kuvastuvat ulkonaisille häiritseville vaikutuksille alttiiden imeväisikäisten kuolemansyissä. Verrattain tasaista on

varande sjukdomar år 1946 2 549, år 1947 2 448, år 1948 2 461, år 1949 2 341 och år 1950 2 063 barn; för hela femårsperioden 1946—50 var motsvarande siffra i medeltal 2 372 och under föregående femårsperiod 1 965. Som den näst viktigaste dödsorsaken för barn i åldern under 1 år kom akut mag- och tarminflammation, som under föregående femårsperiod hade varit den tredje i storleksordning. Skillnaden i dödlighet i denna sjukdom i jämförelse med föregående femårsperiod var mycket liten (åren 1946—50 8.5 ‰ och åren 1941—45 8.8 ‰; jmf. sid. 14). Dödligheten i lunginflammation, som tidigare varit den näst största dödsorsaken, kom under den femårsperiod som här behandlas på tredje plats; beräknat på tusen levande födda hade den nedgått i jämförelse med föregående femårsperiod från 9.7 ‰ till 8.3 ‰. Som fjärde grupp stod — såsom även tidigare — »andra infektionssjukdomar», men beräknat på tusen levande födda hade antalet dödsfall som förorsakats av dessa dödsorsaker sjunkit från 8.6 ‰ till 5.2 ‰. Dödligheten i kramper hos småbarn nedgick från 2.2 ‰ åren 1941—45 till 1.4 ‰ under den femårsperiod som här behandlas.

Tabell nr 13 visar antalet dödsfall, som förorsakats av de viktigaste dödsorsakerna bland spädbarn, i medeltal under de olika månaderna samt på 100 000 levande födda. Årstedernas växlingar återspeglar sig i dödsorsakerna hos spädbarn som äro ömtåliga för yttre störande inflytelser. Relativt jämn är frekvensen under

14. Infant deaths (under one year of age), in

N:o	Kuolemansyy — Dödsorsak Cause of death	Allamaintun ikäisistä kuolleet Döda vid nedannämnda åldrar fördelade Percentage distribution of deaths by principal			
		0 vrk. dygn day	1—7 vrk. dygn days	8—14 vrk. dygn days	15—29 vrk. dygn days
1946—50					
I	Vitia primae conformationis. Morbi neonatorum	96.5	92.8	71.4	44.2
1150	Gastroenteritis acuta	0.1	0.5	4.3	16.4
1400—1480	Morbi tuberculosis	—	(0.04)	0.1	(0.04)
1)	Alii morbi infectionis	0.2	1.6	7.2	13.3
2640	Eclampsia infantum	(0.03)	1.0	2.5	4.3
3520, 3530	Pneumonia	0.1	2.4	9.5	14.7
4030	Atrophia infantum	—	0.1	0.5	0.7
8800	Infanticidium	2.3	—	—	—
2)	Alii morbi	0.3	1.1	3.2	4.5
XVIII	Causa mortis ignota, non indicata, male definita	0.5	0.5	1.3	1.9
	Yhteensä — Summa — Total	100.0	100.0	100.0	100.0

1) 1 000—1 140, 1 165—1 310, 1 500—1 610. — 2) IV, V, 2 600—2 630, 2 700—2 820, VII, 3 505, 3 532—3 585, 4 005—4 020, 4 040—4 500.

13. Infant deaths (under one year of age) per month and per 100 000 live births, average numbers for the years 1946—50.

N:o	Kuolemansyy — Dödsorsak Cause of death	Tammikuu Januari	Februari Februari	Maaliskuu Mars	Huhtikuu April	Toukokuu Maj	Kesäkuu Juni	Heinäkuu Juli	Elokuu Augusti	Syyskuu September	Lokakuu Oktober	Marraskuu November	Joulukuu December	Yhteensä Summa Total
1946—50														
I	Vitia primae conformationis. Morbi neonatorum	202.2	208.9	219.4	201.4	208.6	192.9	194.3	164.0	158.8	162.1	169.1	184.8	188.8
1150	Gastroenteritis acuta	65.0	47.7	60.3	65.6	68.8	75.1	81.0	96.1	88.5	74.4	68.9	58.5	71.0
1400—1480	Morbi tuberculosis	13.5	16.8	12.6	16.3	15.0	14.7	9.2	8.0	8.9	7.5	10.3	10.3	11.9
1)	Alii morbi infectionis	55.6	65.4	64.8	60.0	51.0	38.5	25.5	28.3	30.2	30.4	31.8	36.2	43.0
2640	Eclampsia infantum	19.3	19.1	16.6	17.2	15.7	10.3	5.4	5.6	4.2	5.3	7.9	11.4	11.4
3520, 3530	Pneumonia	106.8	118.7	116.7	102.4	83.0	57.5	31.3	28.5	34.1	42.7	50.5	66.1	69.6
4030	Atrophia infantum	5.4	3.5	2.2	3.9	3.4	3.1	5.1	3.8	4.0	4.1	3.3	3.2	3.7
2)	Alii morbi	34.7	36.3	36.5	34.1	30.7	26.0	23.4	24.4	19.8	23.0	21.7	24.4	27.9
XVIII	Causa mortis ignota, non indicata, male definita	7.8	4.8	5.0	3.1	3.9	3.9	4.3	1.5	4.3	6.0	5.4	7.6	4.8
	Yhteensä — Summa — Total	510.3	521.2	534.1	504.0	480.1	422.0	379.5	360.2	352.8	355.5	368.9	402.5	432.1

eri kuukausina ollut kehitysvirheiden aiheuttamien ja vastasyntyneiden taudeista johtuvien kuolemantapausten esiintyminen; kuitenkin havaitaan selvää laskua loppukesällä ja alkusyksystä. Keuhkokuumeikuolleisuus alkaa voimakkaammin nousta marras-joulukuussa saavuttaen huippunsa helmi-maaliskuussa; sen jälkeen se melko tasaisesti on laskenut saavuttaen aallonpohjan kesän lopulla. Äkillisessä maha ja suolitulehduksessa oli kuolleisuus suurin heinä-, elo- ja syyskuussa. Tuberkuloosikuolleisuus on pienempi loppukesällä ja alkusyksystä kuin talvella ja keväällä. »Muiden tartuntatautiin» kuolleisuuden frekvenssivaihtelut olivat suhteellisen lieviä; keskipäivällä kuolleisuus näihin tauteihin oli alimmillaan, pysyi syyskauden tasaisena, oli talvella tasaisesti korkeammalla ja laski sitten vähitellen kesään mennessä.

Taulu n:o 14 esittää yhdistelmänä pienten lasten kuolemansyyt iän mukaan. Ensimmäisen vuorokauden aikana sattuneista kuolemantapauksista vastasyntyneiden taudit ja kehitysvirheet aiheuttavat 96.5 % ja ensimmäisen viikon aikana 92.8 %. Toisen viikon aikana alkavat jo vaikuttaa keuhkokuume, »muut tartuntataudit» ja äkillinen maha- ja suolitulehdus sekä pikkulasten kouristukset. Yli puolen vuoden vanhoilla lapsilla laskee äkillisen maha- ja suolitulehduksen osuus, kun sensijaan »muiden tartuntatautiin» osuus kasvaa; keuhkokuumeen osuus on yli puolen vuoden ikäisillä huomattavan suuri.

de olika månaderna för dödsfall, som förorsakats av bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda; dock förmärkes en tydlig nedgång på sensommaren och i början av hösten. Dödligheten i lunginflammation börjar stiga kraftigare i november—december och kulminerar i februari—mars; därefter sjunker den relativt jämnt och når botten i slutet av sommaren. I akut mag- och tarminflammation var dödligheten störst i juli, augusti och september. Dödligheten i tuberkulos är lägre på sensommaren och i början av hösten än på vintern och våren. »Andra infektionssjukdomar» uppvisade relativt små fluktuationer i dödlighetsfrekvensen; på högsommaren var dödligheten i dessa sjukdomar lägst, höll sig under hösten tämligen stabil, var under vintern på en jämn men högre nivå och sjönk sedan småningom mot sommaren.

Av tabell nr 14 framgår i sammandrag dödsorsakerna för spädbarn enligt ålder. Dödsfallen under det första dygnet berodde till 96.5 % och under den första veckan till 92.8 % på sjukdomar hos nyfödda och bildningsfel. Under den andra veckan börja redan lunginflammation, »övriga infektionssjukdomar» och akut mag- och tarminflammation samt kramper hos småbarn att inverka. Hos barn i över ett halvt års ålder sjunker andelen för akut mag- och tarminflammation, då däremot andelen för »andra infektionssjukdomar» stiger; andelen för lunginflammation hos barn i över ett halvt års ålder är avsevärt stor.

percentage, average numbers for the years 1946—50.

tärkeimpiin kuolemansyihin, % enligt viktigaste dödsorsaker, i % causes of death for different age groups				Tärkeimpiin kuolemansyihin kuolleista allamaintun ikäisiä, % Döda enligt viktigaste dödsorsaker vid nedannämnda åldrar, i % Percentage age distribution of deaths from different causes of death							
1—2 kk. mån. months	3—5 kk. mån. months	6—11 kk. mån. months	Yhteensä Summa Total	0 vrk. dygn day	1—7 vrk. dygn days	8—14 vrk. dygn days	15—29 vrk. dygn days	1—2 kk. mån. months	3—5 kk. mån. months	6—11 kk. mån. months	Yhteensä Summa Total
18.1	6.7	4.0	43.7	28.2	42.7	8.9	8.0	7.9	2.9	1.4	100.0
30.1	30.0	21.4	16.4	0.1	0.6	1.4	7.8	34.8	34.8	20.5	100.0
1.2	4.4	10.7	2.7	—	0.3	0.1	0.1	8.1	30.3	61.1	100.0
14.4	13.7	17.9	10.0	0.3	3.2	3.9	10.5	27.5	26.3	28.3	100.0
3.2	4.4	3.3	2.6	0.1	8.1	5.1	12.7	22.7	31.7	19.6	100.0
21.1	28.7	28.1	16.1	0.1	3.0	3.2	7.2	24.9	34.1	27.5	100.0
2.1	1.4	0.7	0.9	—	1.3	3.4	5.9	46.6	30.1	12.7	100.0
—	—	—	0.3	100.0	—	—	—	—	—	—	100.0
8.1	9.4	12.8	6.2	0.5	3.7	2.8	5.8	25.2	29.2	32.8	100.0
1.7	1.3	1.1	1.1	5.3	8.3	6.3	13.2	28.5	22.5	15.9	100.0
100.0	100.0	100.0	100.0	12.8	20.1	5.4	7.8	19.0	19.1	15.8	100.0

X—XVI, 8 500—8 790, 8 900. — 2) IV, V, 2 600—2 630, 2 700—2 820, VII, 3 505, 3 532—3 585, 4 005—4 020, 4 040—4 500, X—XVII.

TAULULIITTEITÄ
TABELLBILAGOR
TABLES

1. Kuolleet keskimäärin vuosina 1946—50 kuolemansyyn sekä iän ja
Döda i medeltal åren 1946—50 efter dödsorsak, ålder och
Deaths by causes of death, age and sex per 100 000

No	Kuolemansyy Dödsorsak Cause of death	0		1—4		5—9		10—14		15—19		20—24	
		Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np
		Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk
I	Vitia primae conformatio- nis, morbi neonatorum ..	2 628	2 062	6	5	0	0	—	—	—	—	—	—
II	Morbi senectutis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III	Morbi infectionis	1 695	1 434	173	158	60	58	45	56	134	137	242	176
1000	Typhus abdominalis	1	—	1	—	0	0	0	1	2	2	2	1
1010	Paratyphus	4	4	1	1	0	1	1	1	1	2	1	2
1080	Morbilli	10	14	6	5	1	1	1	1	—	0	0	0
1090	Scarlatina	0	1	2	1	1	0	1	0	—	—	0	0
1100	Pertussis	100	119	8	14	0	0	—	—	—	—	—	0
1110	Diphtheria	34	26	31	22	11	10	2	2	3	4	1	3
1125	Influenza	67	50	6	5	1	2	1	1	1	1	1	1
1150	Gastroenteritis acuta	981	783	22	19	3	3	1	1	1	1	1	0
1210	Erysipelas	8	4	0	—	0	0	—	—	0	—	0	—
1215, 1220	Angina septica. Septicaemia. Pyæmia	107	88	6	4	3	2	2	1	2	2	4	4
1400	Tuberculosis pulmonum, laryn- gis. Pleuritis tuberculosa ...	31	32	13	14	8	10	15	26	94	101	207	144
1410—80	Alii morbi tuberculosis	117	116	62	56	25	22	16	16	22	20	20	18
1520—30	Syphilis congenita seu acquisita. Lymphogranuloma inguinale	29	15	0	0	—	—	0	0	0	—	0	0
IV	Morbi systematis haemato- poëtici et sangvinis et diatheses haemorrhagicae	20	12	8	5	4	3	4	2	2	3	4	3
V	Morbi nutritionis et secretio- nis internae	20	11	4	3	3	4	4	4	5	4	4	5
2360	Diabetes mellitus	2	0	3	1	3	3	4	3	4	3	3	3
VI	Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi or- ganorum sensoriorum ...	258	172	18	18	6	6	5	6	12	8	12	10
2600	Haemorrhagia cerebri, menin- gum	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	1	1
2700, 2750	Dementia paralytica. Alii mor- bi mentis	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
VII	Morbi organorum circulatio- nis	2	2	4	3	6	4	7	7	12	8	17	12
VIII	Morbi organorum respiratio- nis	1 033	810	55	59	7	6	5	6	7	7	8	4
3520—30	Bronchopneumonia. Bronchitis capillaris. Pneumonia crou- posa	969	759	45	50	5	4	4	5	5	6	6	3
IX	Morbi organorum digestionis	176	115	14	12	7	6	7	6	9	7	11	8
4005—70	Morbi ventriculi et intestinorum	148	100	10	9	6	4	6	5	8	6	9	4
X	Morbi organorum uropoëti- corum	6	4	2	3	1	2	2	4	3	4	8	6
XI	Morbi organorum genitalium	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	—	1
XII	Morbi gravidarum et puer- perarum	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	20
XIII	Morbi ossium et articulorum	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0
XIV	Morbi systematis cutanei et subcutanei	4	3	0	0	—	—	—	—	—	—	0	0
XV	Tumores	8	7	6	6	4	4	4	3	7	6	6	6
7000—60	Carcinoma	—	—	0	1	0	0	0	0	1	1	1	3
XVI	Intoxicaciones chronicae ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XVII ¹⁾	Mors violenta, non naturalis	74	57	91	60	66	22	46	10	78	17	133	20
A	Casus mortiferi	50	38	39	59	65	22	45	10	59	12	88	11
8500	Submersio	3	2	42	25	38	11	24	6	22	4	27	3
8570	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	2	4	20	11	19	8	12	3	25	5	41	4
B	Suicidium	—	—	—	—	—	—	1	0	16	4	36	8
C ¹⁾	Homicidium	24	19	2	1	1	0	0	0	3	1	9	1
XVIII	Causa mortis ignota, non indicata, male definita ..	67	52	5	3	2	1	1	1	3	2	5	3
	Yhteensä — Summa — Total	5 992	4 742	386	335	167	116	131	106	273	206	450	274
8950	Mortui in bello	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	0
	Kalkkiaan — Inalles — Total	5 992	4 742	386	335	167	116	131	106	274	206	453	274

¹⁾ Ilman 8950:n. — Utan 8950. — Excluding number 8950.
Note. M = Male; F = Female.

sukupuolen mukaan keskiikäluvun 100 000:ta henkeä kohden.
kön per 100 000 personer av medelfolkvärdningen.
mean population, average for the years 1946—50.

25—34		35—44		45—54		55—64		65—74		75—84		85—		Yhteensä — Summa Total		
Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Mp	Np	Msp- Bk
Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Mk	Kvk	Both sexes
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73	50	61
—	—	—	—	1	0	23	14	584	452	4 332	3 859	10 900	14 809	105	156	132
234	172	235	135	340	116	437	141	448	207	351	227	162	332	263	169	214
2	2	2	1	2	1	3	1	1	1	2	1	—	—	2	1	1
0	2	1	1	1	2	3	3	3	3	2	1	—	—	1	2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	—	0	0	0
—	—	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	4
1	2	0	1	0	0	0	1	0	0	—	—	—	—	6	4	5
0	1	1	1	2	2	8	6	28	22	76	60	90	197	6	6	6
0	1	1	1	2	1	3	2	9	7	10	12	—	12	31	22	26
—	0	0	0	0	0	1	2	2	5	6	9	—	12	1	1	1
3	3	4	4	7	5	9	9	14	11	17	11	—	6	8	6	7
203	146	202	110	295	85	373	93	355	127	209	99	62	74	163	89	124
16	11	13	9	13	6	14	11	15	10	12	12	—	6	24	19	21
1	1	3	1	7	3	10	4	5	4	2	4	5	3	3	2	2
4	4	5	6	10	12	19	18	33	36	38	36	—	12	8	9	9
3	4	4	3	5	7	12	23	24	49	23	47	19	21	6	9	8
2	2	3	1	4	4	10	15	23	42	21	44	19	18	4	7	6
18	12	32	24	93	73	256	232	680	770	1 337	1 735	1 228	2 374	93	128	111
6	4	18	14	68	61	223	215	643	748	1 315	1 719	1 228	2 365	71	113	93
1	0	3	2	7	2	8	4	7	4	4	4	—	9	2	1	2
37	22	116	48	395	145	1 124	470	2 416	1 473	3 464	2 845	2 281	3 003	290	220	253
11	7	25	11	70	23	176	67	382	215	575	524	505	782	85	63	73
7	5	14	7	36	16	102	52	263	189	481	493	486	747	64	55	60
15	7	27	12	61	27	101	46	153	93	187	125	109	94	38	24	30
12	4	22	6	45	14	78	23	121	53	139	69	90	47	29	14	21
10	9	17	13	35	21	59	38	79	47	127	46	71	47	18	14	16
0	2	—	2	1	1	12	1	91	2	280	2	267	—	9	1	5
—	28	—	25	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	5
1	1	2	1	3	4	7	14	18	26	16	33	5	27	3	4	3
—	0	0	0	0	0	1	0	1	0	3	2	5	—	0	0	0
13	13	49	59	216	163	623	359	1 105	745	1 222	1 032	567	935	138	127	133
7	8	39	50	195	147	583	333	1 054	704	1 173	981	538	897	126	116	120
1	0	3	0	4	—	2	—	1	—	2	—	—	—	1	0	1
144	22	146	22	155	27	163	28	169	61	202	155	271	335	119	32	73
93	11	91	13	95	15	106	13	118	52	158	150	243	326	84	24	53
27	3	21	2	19	2	17	2	17	2	16	4	5	9	25	5	15
44	4	45	6	49	9	65	13	84	42	112	131	214	297	38	12	25
39	9	44	8	52	11	51	9	47	7	38	5	28	9	28	6	16
12	2	11	1	8	1	6	1	4	2	6	—	—	—	7	2	4
6	3	11	4	27	7	75	18	119	4							

2. Kuolemansyyt elinkeinohaaroittain vuosina 1946—1950. — Dödsorsakerna efter näringsgren

Elinkeinohaara ja ammattiasema Näringsgren och yrkesställning Industry and industrial state	Ammatissa toimivat, ent. ammatinharjoittajat ja itsen. ammatittomat — Kuolemansyy — Döds-								
	Morbi senectutis	Morbi infectiois	Morbi systematis haemorrhagicis et sanquinis et diarrhoeis haemorrhagicis	Morbi nutritionis et secretiois internae	Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensorium	Morbi organorum circulationis	Morbi organorum respirationis	Morbi organorum digestionis	Morbi organorum uteropecto-
I. Maa- ja metsätalous — Jord- och skogsbruk — Agriculture, forestry, fishing etc.	6 107	6 231	278	173	3 681	12 408	1 967	1 250	673
Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers, administrative and clerical employees	5 319	4 205	205	130	2 979	10 680	1 600	985	500
Työntekijöitä — Arbetarpersonal — Workers	788	2 026	73	43	702	1 728	367	265	173
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk — Manufacturing and handicraft	1 640	5 169	153	110	2 251	7 071	1 278	673	457
Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers etc.	55	202	7	7	155	508	72	35	33
Työntekijöitä — Arbetarpersonal — Workers	1 585	4 967	146	103	2 096	6 563	1 206	638	424
III. Kauppa — Handel — Commerce	211	1 161	43	59	551	1 682	274	180	132
Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers etc.	181	668	29	36	460	1 397	223	144	94
Työntekijöitä — Arbetarpersonal — Workers	30	493	14	23	91	285	51	36	38
IV. Liikenne — Samfärdsel — Transport and communication	285	1 275	51	25	492	1 691	294	167	130
Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers etc.	79	271	12	12	136	464	69	40	35
Työntekijöitä — Arbetarpersonal — Workers	206	1 004	39	13	356	1 227	225	127	95
V. Palvelukset yhteiskunnalle — Tjänster åt samhället — Community and business services	395	730	53	45	637	1 756	294	166	138
Virkamiehet, toimistohenkilöt — Tjänstemän, kontorspersonal — Civil servants, office clerks etc.	233	440	38	24	417	1 154	194	110	97
Palveluskunta — Tjänstepersonal — Others	162	290	15	21	220	602	100	56	41
VI. Henkilökohtaiset palvelukset — Personliga tjänster — Personal services	655	1 015	55	56	729	1 648	311	160	112
A. Ravintolat ja hotellit — Vårdshus- och hotellrörelse — Restaurants and hotels ..	33	139	7	10	64	161	30	18	24
Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers etc.	10	8	2	1	12	49	4	1	3
Työntek. — Arbetarpersonal — Workers	23	131	5	9	52	112	26	17	21
B. Muut — Övriga — Others	622	876	48	46	665	1 487	281	142	88
Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers etc.	4	5	1	—	2	18	4	2	1
Työntek. — Arbetarpersonal — Workers	618	871	47	46	663	1 469	277	140	87
VII. Ammatittomat tai tuntematon ammatti — Utan yrke eller okänt yrke — Without profession or unknown profession	3 410	4 877	170	119	2 229	6 138	1 155	789	439
Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers etc.	94	117	15	10	167	463	86	48	35
Työntekijöitä — Arbetarpersonal — Workers	1 771	3 881	109	72	1 347	4 308	804	565	311
Opiskelijoita, laitoshoidokkeja, tuntematon ammatti — Studerande, inrättningsinterner, personer med okänt yrke — Students, inmates of institutions, unknown profession	1 545	879	46	37	715	1 367	265	176	93
Yhteensä — Summa — Total	12 703	20 458	803	587	10 570	32 394	5 573	3 385	2 081
1. Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och förvaltningspersonal — Employers and ownaccount workers, administrative and clerical employees	5 975	5 916	309	220	4 328	14 733	2 252	1 365	798
2. Työntekijöitä — Arbetarpersonal — Workers	5 183	13 663	448	330	5 527	16 294	3 056	1 844	1 190
3. Opiskelijoita, laitoshoidokkeja, tuntematon ammatti — Studerande, inrättningsinterner, personer med okänt yrke — Students, inmates of institutions, unknown profession	1 545	879	46	37	715	1 367	265	176	93

¹⁾ Ammatissa toimivien, ent. ammatinharjoittajien ja itsen. ammatittomien perheenjäsenet, joilla ei ole omaa ammattia, on viety perheen päähenkilöön.
²⁾ Yrkesutövares, f. d. yrkesutövares och självt. yrkeslösa utan eget yrke ha hänförs till familjens huvudmäns yrke.
³⁾ Economically active persons, persons having been formerly economically active and economically inactive independent persons. — ⁴⁾ Including deaths

åren 1946—1950. — Causes of death according to industry in the years 1946—1950.

Yrkesutövare, f. d. yrkesutövare och självt. yrkeslösa — ¹⁾ orsak — Cause of death	Ammatitt. perheenjäsen. ²⁾ — Familjemedlemmar utan eget yrke ³⁾ Dependents													
	Morbi organorum genitalium	Morbi gravidarum et puerperarum	Morbi ossium et articularum	Morbi systematis cutanei et subcutanei	Tumores	Intoxicaciones chronicae	Casus mortiferi	Suicidium	Homocidium ⁴⁾	Causa mortis ignota, non indicata, male definita	Yhteensä — Summa Total	Vainoju — Husstrur Wives	Leski — Änkor Widows	Alle 15-vuot. lapsia Barn under 15 år Children under 15 years of age
421	36	130	10	6 130	13	1 687	790	181	455	42 621	11 207	18 765	13 618	1 995
396	2	95	7	5 134	12	1 015	495	101	309	34 169	10 495	17 455	11 678	1 907
25	34	35	3	996	1	672	295	80	146	8 452	712	1 310	1 940	88
161	54	59	3	3 647	39	1 743	705	169	278	25 660	4 877	7 130	7 569	284
10	—	1	—	209	3	99	45	6	10	1 457	312	399	528	20
151	54	58	3	3 438	36	1 644	660	163	268	24 203	4 565	6 731	7 041	264
33	30	20	1	764	12	303	221	29	54	5 760	910	1 121	1 604	64
31	12	11	—	533	11	201	169	20	43	4 313	708	1 022	1 053	51
2	18	9	1	181	1	102	52	9	11	1 447	202	99	551	13
47	5	3	1	806	8	880	197	48	85	6 490	1 407	1 664	2 750	101
16	3	—	1	231	1	109	31	4	12	1 526	297	401	531	30
31	2	3	—	575	7	771	166	44	73	4 964	1 110	1 263	2 219	71
32	15	10	—	861	8	244	206	18	44	5 652	803	1 170	1 315	53
24	5	6	—	553	6	129	107	6	27	3 570	472	726	649	34
8	10	4	—	308	2	115	99	12	17	2 082	331	444	666	19
21	49	30	2	1 009	4	239	90	29	38	6 252	301	269	1 065	25
4	21	3	—	125	2	44	23	14	3	725	15	17	185	1
—	—	1	—	19	1	2	3	1	1	118	9	10	5	—
4	21	2	—	106	1	42	20	13	2	607	6	7	180	1
17	28	27	2	884	2	195	67	15	35	5 527	286	252	880	24
—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	48	—	—	2	—
17	28	27	2	873	2	195	67	15	35	5 479	286	252	878	24
130	29	87	4	2 865	20	1 555	679	199	943	25 837	5 157	9 341	9 880	506
8	3	2	—	208	4	45	33	4	6	1 348	343	402	264	14
99	18	49	2	2 088	11	1 179	522	163	295	17 594	3 930	6 079	8 477	440
23	8	36	2	569	5	331	124	32	642	6 895	884	2 860	1 139	52
845	218	339	21	16 082	104	6 651	2 888	673	1 897	118 272	24 662	39 460	37 801	3 028
485	25	116	8	6 948	38	1 600	883	142	408	46 549	12 636	20 415	14 710	2 056
337	185	187	11	8 565	61	4 720	1 881	499	847	64 828	11 142	16 185	21 952	920
23	8	36	2	569	5	331	124	32	642	6 895	884	2 860	1 139	52

¹⁾ Iön ammattiryhmään. — ²⁾ Sodassa kuolleet (kuolemansyyt n:o 8950) mukaanluettuina.
³⁾ Döda i krig (dödsorsaken nr 8950) medräknade.
⁴⁾ from injuries resulting from operations of war (number 8950 of the Finnish list of causes of death, 1935).